

Kinderopvang Midas

ALGEMEEN PEDAGOGISCH BELEID

september 2021

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING.....	4
2 PEDAGOGISCHE VISIE	5
2.1 Het kind staat centraal	
2.2 Kaleidoscoop	
2.3 Ouderbetrokkenheid	
2.4 Groen	
3 HET KIND.....	12
3.1 De ontwikkeling	
3.2 Volwassen-kind interactie	
3.3 Kind-kind interactie	
4 DE RUIMTE.....	24
4.1 Leeromgeving	
4.2 Speelhoeken	
4.3 Buitenruimte	
4.4 Spelmateriaal	
4.5 Zorg voor de ruimte	
5 ACTIVITEITEN.....	29
5.1 Speelleren	
5.2 Speelwerken	
5.3 Creatieve ontwikkeling	
6 GROEN.....	31
6.1 Locaties	

6.2 BSO menno simonsz

6.3 KDV 't Wolfje

7 DE GROEP.....34

7.1 Groepsregels

7.2 Basis- en stamgroepen

7.3 Mentoren

7.4 Clusteren

7.5 Begeleider-kind ratio

7.6 Stagiaires

7.7 Veiligheid

7.8 Pedagogische coach en beleidsmedewerker

8 OPVANGDAGEN.....40

8.1 Extra opvangdagen

8.2 Vakantieopvang

8.3 Wendagen

8.4 Pakketten

8.5 Eten op de groep

8.6 Voedingsbeleid

8.7 Verjaardagsbeleid

9 TOT SLOT.....44

1. INLEIDING

Kinderen zijn van nature nieuwsgierig, gaan op onderzoek uit, spelen, ontdekken, en breiden op die manier hun ervaringen, talenten en kennis uit.'

Daarom is het kind ons uitgangspunt! En Kaleidoscoop is dé methode die daarbij hoort. Zeg je kinderopvang Midas dan denk je aan Kaleidoscoop en.... GROEN!

De methode Kaleidoscoop zet het kind centraal, dus alles wat wij besluiten is vanuit het kind bekeken. En ook de groene gedachten zijn uit de visie van het kind ontstaan. Het is het kind die belang heeft bij een gezond milieu en wat doet een kind niets liever? Lekker buiten spelen, door weer en wind!

Zijn jullie nog net zo nieuwsgierig als toen jullie kind waren? Dan leggen we u in dit beleid graag uit wie wij zijn en waar wij voor staan. Voor locatie specifieke beleidspunten verwijzen we u door naar het locatie gebonden beleid van desbetreffende locatie.

KALEIDOSCOOP

'Kinderen zijn van nature nieuwsgierig, gaan op onderzoek uit, spelen, ontdekken en breiden op die manier hun ervaringen talenten en kennis uit'.

2. PEDAGOGISCHE VISIE

2.1. HET KIND STAAT CENTRAAL

Kinderopvang Midas kijkt vanuit het kind, vanuit dat punt zullen wij hun ontwikkeling stimuleren. Om alle kinderen te stimuleren in de ontwikkeling, houden wij de volgende pedagogische doelen in het vizier:

Bieden van emotionele veiligheid

Wij bieden kinderen een veilige, maar ook uitdagende omgeving waarin ze zich kunnen ontwikkelen. Een voorwaarde daarvoor is het scheppen van een klimaat waarin kinderen zich geborgen voelen en zichzelf kunnen zijn.

Dit klimaat scheppen wij door:

- ◇ Kinderen op te vangen in stamgroepen met vaste pedagogisch medewerkers (ieder kind een mentor) die een vertrouwensrelatie aangaan met het kind. Het is belangrijk dat een kind een goede band krijgt met de pedagogisch medewerkers van zijn of haar groep. Deze personen vormen voor het kind een vertrouwde basis, van waaruit de omgeving wordt onderzocht. Door te luisteren en te kijken naar het kind en op het kind te reageren voelt het zich begrepen.
- ◇ Respect te hebben voor de emoties van het kind. Ieder kind is anders en moet anders benaderd worden om een veilig gevoel te hebben. Dit doen wij door te onderzoeken wat de behoeftes zijn van een kind en daarop aan te sluiten. Onze pedagogisch medewerkers benaderen kinderen positief, luisteren en kijken met aandacht naar de kinderen, verdiepen zich in hun gevoelens en beleving en respecteren het kind zoals het is.
- ◇ De kinderen op te vangen in een vertrouwde, veilige ruimte. We vangen de kinderen op in hun eigen groepsruimte. Deze ruimte maken we gezellig en interessant voor de kinderen door uitdagend en ontwikkelingsgerichte speelhoeken en materialen te gebruiken. Doordat ze gewend raken aan de ruimte kunnen ze hun eigen weg vinden en zelf op zoek gaan naar dingen om mee te spelen. We leren de kinderen ook met zorg om te gaan met de ruimte en het materiaal.
- ◇ Een vast dagprogramma te hanteren en vertrouwde rituelen te hebben voor speciale gebeurtenissen. Het hanteren van een vaste dagstructuur en rituelen bij speciale gebeurtenissen geeft kinderen een gevoel van veiligheid. Medewerkers zijn voorspelbaar in hun gedrag. Kinderen leren de volgorde van de dingen; bijvoorbeeld buitenspelen, met elkaar aan tafel, dan spelen, en daarna weer eten. Herhaling van het dagritme zorgt voor zekerheid en een gevoel van controle. Ook hebben wij vaste rituelen voor speciale gebeurtenissen zoals verjaardagen (zingen en trakteren), of speciale feestdagen (schoen zetten met Sinterklaas). Vertrouwt en voorspelbaar.

Sociale competentie

De meerwaarde van een BSO is het samenzijn met andere kinderen in groepsverband. Ze leren omgaan met elkaar en vormen voor elkaar een bron van leren: kinderen zijn elkaars pedagoog. Wij stimuleren sociaal gedrag op verschillende manieren. Wij leren de kinderen om met elkaar naar oplossingen te zoeken, bijvoorbeeld als het gaat om het delen van speelgoed. Pas als ze er samen niet uitkomen, gaan de pedagogisch medewerkers in een conflict bemiddelen, en proberen kinderen dan alsnog zelf het probleem op te laten lossen. We leren de kinderen naar elkaar te luisteren, bijvoorbeeld aan tafel tijdens het eten. Als een kind verdrietig is, troosten we het kind, maar stimuleren ook andere kinderen om het kind te helpen. Dingen met elkaar delen, iets te vragen in plaats van het te eisen en met elkaar te praten. Dit is belangrijk voor hun welbevinden, voor hun spel, hun ontwikkeling en hun gevoel van eigenwaarde. De pedagogisch medewerkers leren de kinderen sociaal gedrag in eerste instantie door zelf het goede voorbeeld te geven en de kinderen voor te doen wat het betekent om rekening te houden met elkaar. We groeten elkaar en de kinderen, heten de kinderen en ouders welkom en nemen afscheid aan het einde van de dag.

Persoonlijke competentie

Wij bieden kinderen de mogelijkheid zich op alle onderdelen van hun ontwikkeling te kunnen ontplooiën, namelijk op het emotionele, creatieve, motorische en cognitieve vlak. We sporen de kinderen aan hun grenzen te verleggen, en zo hun talenten verder uit te bouwen. Wij geven complimentjes en besteden veel aandacht aan het stimuleren van de zelfstandigheid van de kinderen. Door zoveel mogelijk zelf te proberen, worden kinderen zelfredzaam. Ze krijgen van ons de mogelijkheid zelf keuzes te maken, en leren ook wat de consequenties van die keuzes zijn. Wij overleggen met de ouders als wij denken dat kinderen ook buiten het terrein van de opvang dingen kunnen/mogen ondernemen zoals het alleen naar huis gaan of naar de bibliotheek. Deze afspraken met ouders en kind worden schriftelijk vastgelegd.

Overdracht van normen en waarden

Uit onderzoek is gebleken dat een goede Kinderopvang tegemoet komt aan de behoefte aan autonomie van kinderen en interessante activiteiten moet bieden die zij samen met vriendjes kunnen doen. Wij bieden leuke activiteiten aan, maar geven kinderen ook de ruimte zelf te ontdekken en te creëren. Ieder kind heeft behoefte aan autonomie en voor elke leeftijd zijn daar activiteiten op te verzinnen om dat te stimuleren. Bij baby's stimuleer je bijvoorbeeld het leren kennen van wie zij zijn, door met een spiegel te spelen of het aanleren zelf hun flesje vast te houden. De autonomie bij een dreumes is bijvoorbeeld het stimuleren van de zindelijkheid en het leren lopen. Bij peuters ontstaat dan het naast elkaar spelen en is de autonomie te zien is het zelf hun jas aan willen doen.

2.2.

KALEIDOSCOOP

Bij kinderopvang Midas worden alle pedagogisch medewerkers kaleidoscoop gecertificeerd.

Ons pedagogisch handelen is verweven met deze methode. Hieronder zullen wij beschrijven wat kaleidoscoop inhoudt.

Kaleidoscoop:

- Zet het kind centraal
- Richt zich op de brede ontwikkeling van kinderen, met speciale aandacht voor de taalontwikkeling;
- Is wetenschappelijk verantwoord en verankerd;
- Geeft duidelijke aanwijzingen voor het didactisch handelen van pedagogisch medewerkers;
- Is geschikt voor kinderen van 0 tot 13 jaar: op peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, basisscholen, buitenschoolse opvang, daghulpgroepen (0-4 jaar) in jeugdzorginstellingen.

Kaleidoscoop is voor ons de perfecte methode, omdat die aansluit bij onze visie dat het kind centraal moet staan. De kaleidoscoop methode is voor ons een manier van werken en niet een kunstje naast ons werk. Het is verweven in onze manier van werken.

Binnen Kaleidoscoop draait alles om actief leren, kinderen leren namelijk door het in de praktijk te ervaren. Kinderen leren door actief betrokken te zijn bij mensen, materialen, gebeurtenissen en ideeën. Pedagogisch medewerkers ondersteunen het actief leren. Zij bieden kinderen een uitdagende leeromgeving, helpen hen het spel uit te breiden, praten met de kinderen over wat ze aan het doen zijn en helpen hen om problemen zelf op te lossen.

Spelen is plezier maken, spontaniteit, aandacht en betrokkenheid, activiteit, doen alsof, nieuwsgierigheid, bewegen, voelen, proeven en ruiken, humor, opwinding en samen met anderen. Actief leren is spelen waarbij verschillende ontwikkelingsaspecten wordt gestimuleerd door aanbieden van de juiste omgeving en materiaal.

Een actieve leersituatie heb je niet zomaar, deze dient aan een aantal kenmerken te voldoen:

Kinderen hebben de beschikking over uiteenlopende interessante materialen.

Ze kunnen de materialen gebruiken, onderzoeken en ermee spelen zoals zij dat willen.

Ze kunnen hun eigen doelen stellen, zelf bepalen waarmee ze willen spelen.

De volwassenen respecteren de taal van de kinderen. De kinderen laten op hun eigen wijze weten, verbaal of non-verbaal, wat ze aan het doen zijn en wat zij hebben gedaan.

De volwassenen ondersteunen wat de kinderen doen. Ze helpen hen hun spel aan te bieden, uit te breiden door met hen te praten, mee te doen aan hun spel en hen te ondersteunen bij de oplossing van problemen.

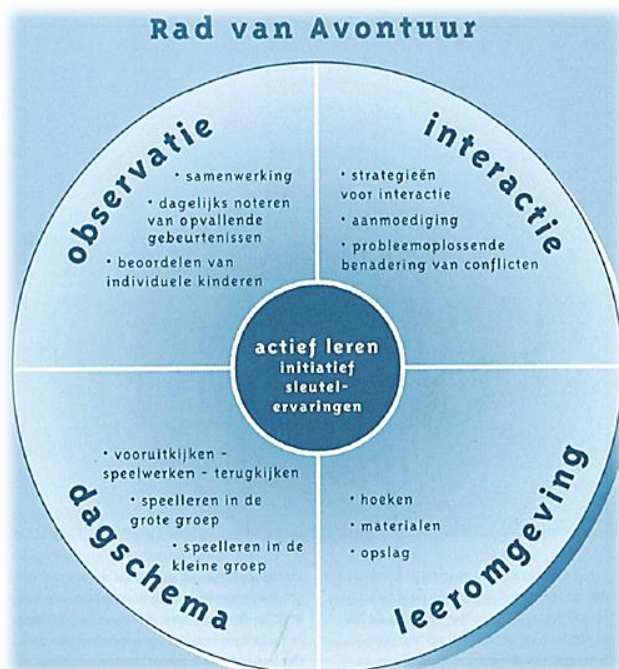
Door actief leren worden verschillende ontwikkelingsaspecten gestimuleerd:

Bewegen: De fijne en de grove motoriek. Met de grove motoriek worden (grote) beweging als kruipen, springen en rennen bedoeld. Bij de kleine motoriek staan het samenspel en de coördinatie tussen de ogen, handen en vingers voorop (vastpakken, knippen, tekenen)

Denken: Kinderen leren door actief spelen bijvoorbeeld de eigenschappen van materialen kennen. Spelenderwijs leren ze begrippen als zacht-hard en groter-kleiner kennen.

Taalontwikkeling: De taalontwikkeling hangt nauw samen met het fantasiespel. Het doen alsof en het maken van regels bij een rollenspel. (denk maar aan de cliniclowns). De jongere kinderen leren vooral dat taal functioneel kan zijn.

Sociale ontwikkeling: Die begint bij de peuterleeftijd: Eerst spelen peuters naast elkaar (het parallelspeel) in plaats van met elkaar. Geleidelijk aan leert het kind rekening houden met een ander en wordt hij socialer. In plaats van naast elkaar spelen gaan de peuters met elkaar spelen.

Het Rad van Avontuur geeft de basiselementen van Kaleidoscoop weer.

De volgende vier basiselementen van het rad van avontuur zijn duidelijk terug te zien op de groep:

1. Observatie

- Dagelijks noteren van opvallende gebeurtenissen.
- Beoordelen van individuele kinderen.
- Samenwerking.

2. Dagschema

- Vooruitkijken – speelwerken – terugkijken.
- Speellen in de grote groep.
- Speellen in de kleine groep.

3. Interactie
 - Strategieën voor interactie.
 - Aanmoediging.
 - Probleemoplossende benadering van conflicten.
4. Leeromgeving
 - Hoeken.
 - Materialen.
 - Opslag.

OBSERVATIE

De kinderen worden dagelijks geobserveerd. Deze observaties worden zowel binnen de BSO als KDV vastgelegd met het registratiemodel van KIJK.

Registratiemodel KIJK

Kijk! is een observatie instrument waarmee het ontwikkelingsverloop van jonge kinderen op diverse ontwikkelingsgebieden over langere tijd kan worden geobserveerd en geregistreerd.

Gebruik

Met Kijk! bepaalt de pedagogisch medewerker op basis van professionele observatie, per ontwikkelingsaspect van het kind, in welke fase het kind zich bevindt.

Bij het Kijk! registratiemodel worden de gegevens twee keer per jaar digitaal verwerkt. In de tussenliggende periodes observeert de pedagogisch medewerker de kinderen tijdens, door de kinderen zelf gekozen, activiteiten en de door de pm-er georganiseerde activiteiten. Gegevens worden per ontwikkelingsgebied en leerlijn verzameld en genoteerd. Daarnaast zullen we ook elke dag onze observaties van die dag bespreken tijdens de overdracht met de ouders. Na een jaar wordt dit samengevat en is er voor de ouders de gelegenheid dit in oudergesprekken te bespreken.

De observatiegegevens van Kijk! zijn zowel op individueel als groepsniveau te analyseren. De analyses kunnen aanleiding zijn om het activiteitsaanbod naar zowel individuele kinderen als de groep kritisch te bekijken en zo nodig aan te passen.

Rapportages worden besproken met het management en zij zijn beide pedagoog en bieden samen met de pedagogisch coaches ondersteuning waar nodig of adviseren ouders extern hulp te zoeken (huisarts, psycholoog, CJG ed.)

De rapportages worden, met toestemming van de ouders, gebruikt voor een zorgvuldige overdracht naar de basisschool en BSO waar het kind naartoe gaat.

DAGSCHEMA

Belangrijke aspecten voor de dagindeling bij Kaleidoscoop zijn:

- De vaste dagindeling wordt door middel van herkenbare plaatjes/foto's of voorwerpen weergegeven.
- Kinderen kiezen zelf (vooruitkijken) waar - huishoek, bouwhoek etc. - of waarmee - lijm, potloden etc. - ze willen spelen. Het spelen wat hierna volgt heet: Speelwerken.
- Aan het begin van het speelwerken gaan de kinderen vooruitkijken, zo hebben ze vast een doel en voelt het begin van het spelen veilig. Aan het einde van het speelwerken gaan de kinderen terugblikken. De kinderen vertellen waarmee ze hebben gespeeld en hoe ze dat precies hebben gedaan. Met het terugkijken, leren de kinderen luisteren naar elkaar. Dit gebeurt tijdens een eetmoment of bij de jongere leeftijd in een kring.

Minimaal tweemaal per dag worden er activiteiten gedaan en aangeboden voor een kleine of grote groep. Deze kunnen spontaan ontstaan door bijvoorbeeld een kind die iets ziet, zoals een insect. Dan kan er spontaan een insectenhotel worden gemaakt met een pm'er. Of er is geobserveerd dat er veel kinderen willen voetballen, maar kinderen durven meestal niet als vierjarige een groep van tienjarigen te vragen om mee te doen. Dan kan er dus een voetbalspel worden georganiseerd door een pm'er voor alle leeftijden. Dit zijn voorbeelden, maar er is nog veel meer mogelijk voor iedere leeftijdsgroep. Wij noemen grote of kleine activiteiten workshops.

De activiteiten passen bij de sleutelervaringen van Kaleidoscoop (vergelijkbaar met ontwikkelingsgebieden). Gezamenlijk bieden de sleutelervaringen een kader om de ontwikkeling van kinderen in kaart te brengen. De sleutelervaringen beschrijven de sociale, cognitieve en lichamelijke cognitie van kinderen. Het is van belang dat de p.m.-er een omgeving creëert waarin deze sleutelervaringen zich kunnen voordoen. Binnen de volgende categorieën zijn de sleutelervaringen opgedeeld: Creatieve representatie (vb. rollenspel), taal en beginnende geletterdheid (vb. plezier beleven aan taal), initiatief en sociale relaties (vb. gevoelens in woorden uitdrukken), beweging (vb. door de ruimte bewegen), muziek (vb. zingen), classificeren (vb. vormen herkennen en beschrijven), seriëren (vb. eigenschappen vergelijken: groter-kleiner), hoeveelheid (vb. voorwerpen tellen), ruimte en tijd (vb. op een teken een handeling beginnen)

Bij hoofdstuk 3 'het kind' zullen we de ontwikkeling van de sleutelervaringen bespreken.

Hoe de dagindeling er precies uitziet per locatie kunt u lezen in het locatie gebonden beleidsplan.

INTERACTIE

Interactie is net als: actief leren, de leeromgeving, het dagschema en de observaties een centraal element binnen Kaleidoscoop. Een positieve sfeer tussen de pm'ers en de kinderen zorgt ervoor dat kinderen vrijuit kunnen spelen. Ze hoeven zich geen zorgen te maken of bang te zijn.

Er zijn een aantal factoren die voor pm'ers een bijdrage leveren aan een klimaat waarin actief leren centraal staat:

- De pm'ers delen de zeggenschap met kinderen.
- Zij richten zich op wat kinderen kunnen.
- Zij gaan oprecht om met de kinderen.
- Zij ondersteunen het spel van kinderen.
- Zij hebben een probleemoplossende aanpak van conflicten.

LEEROMGEVING

Bij kaleidoscoop wordt de ruimte als zeer belangrijk ervaren. De ruimte dient als leeromgeving en moet aansluiten bij de wensen van de kinderen. De kinderen verblijven vaak meerdere dagen per week op de opvang, dit maakt de ruimte logischerwijs 'hun' ruimte.

Binnen Kaleidoscoop is het belangrijk dat de ruimte aan een aantal eisen voldoet. De ruimte moet uitnodigend zijn voor de kinderen. Dit creëer je door gebruik te maken van zachte materialen (vb. tapijtjes op de vloer), ronde hoeken (vb. door planten, kussens etc.), prettige kleuren en stoffen die aanzetten tot bewegen, natuurlijke materialen (vb. hout) en genoeg licht.

Kaleidoscoop besteedt daarom veel aandacht aan de inrichting en aankleding van de ruimte. De ruimte is ingedeeld in hoeken: de huishoek, de bouwplaats, het atelier, de bibliotheek, de ministad, het theater, de spelletjestafel en de wisselhoek. We streven ernaar om foto's, illustraties en werkjes zoveel mogelijk op ooghoogte van de kinderen te hangen, het geeft het gevoel van 'thuishoren' als je foto's en werkjes van jezelf tegenkomt in een ruimte.

2.3. OUDERBETROKKENHEID

Het kind staat centraal en daar doen wij als Pm'er alles aan om te waarborgen. Maar ook ouders betrekken we hier graag bij. Het contact met de ouders is heel belangrijk binnen Kaleidoscoop.

Het gaat niet alleen om het helpen met lekkere hapjes bij een feest, maar denk daarbij ook aan helpen afval te scheiden voor een leuk knutselwerkje, meedenken over beleid via oudercommissieleden of het presenteren van uw beroep op een actieve manier. Kinderen verbreden op deze manier op meerdere fronten hun ontwikkeling. Ook kan je denken aan een voorleesochtend door ouders of opa's en oma's. Zo leren ze dat we elkaar allemaal een handje helpen waar nodig, we het allemaal belangrijk vinden afval te hergebruiken, dat iedereen hun mening van belang is en dat er heel veel verschillende beroepen zijn.

Ouders zijn van nature al enorm betrokken en willen graag weten of Kinderopvang Midas een goede plek is voor hun kind(eren). Daarom willen wij de volgende voorwaarden aan het kind en hun ouders:

Veiligheid. Dit doen we door privacy van ouders en kinderen te waarborgen (privacyreglement), voorspelbaar te zijn in onze gedragingen, structuur te bieden (sociaal emotioneel), en door te zorgen dat de ruimtes en materialen voldoen aan eisen van GGD en brandweer (fysieke veiligheid).

Stimuleren. Dit doen wij door de eigenheid van ouders en kinderen te respecteren en mogelijkheden/ruimte te bieden om kinderen in eigen tempo en op hun eigen manier te laten ontwikkelen.

Pedagogische onderbouwing. Dit realiseren we door als pm'er op de hoogte te blijven van nieuwe pedagogische inzichten (opleidingen), door steeds bewust te blijven van onze pedagogische doelen (teamvergaderingen) en door daadwerkelijk toe te passen wat in het pedagogisch werkplan staat beschreven (afspraken).

Een warme plek voor hun kind. Elk kind en elke ouder is voelbaar welkom, men wordt gezien. De pm'ers houden van kinderen om wie ze zijn en niet om wat ze kunnen/doen of van wie ze zijn (onvoorwaardelijk). Hierbij zijn wij attent op wat we zelf meebrengen aan ervaring uit eigen jeugd en mogelijk daar aan gekoppelde oordelen, overtuigingen of gewoonten. Wij stellen ons neutraal op en bevechten actief oordelen. Een vaste vraag die we steeds stellen: "Kan het ook anders?"

2.4. GROEN

Naast de methode Kaleidoscoop is ook groen in onze opvang verweven. Door het kind te observeren maar ook kinderen hun meningen te vragen zijn we tot de conclusie gekomen dat kinderen niets liever dan buiten zijn. Kinderopvang Midas vindt daarom de buitenlucht enorm belangrijk voor de kinderen. Dit is terug te zien op elke locatie, want we proberen zoveel mogelijk buiten te spelen met de kinderen.

Maar ook al spelen we bij elke locatie veel buiten, er was behoefte naar nog meer buiten zijn! Zoals buiten slapen bij de baby en peutergroepen en lekker spelen waar veel modder en natuur is op de BSO's. Dus daarvoor is er een Groene KDV locatie en een groene BSO locatie gestart. Hierover kunt u meer lezen in hoofdstuk 6 'GROEN'.

3. HET KIND

Zoals al eerder genoemd in hoofdstuk 2 'pedagogische visie' volgen we in observaties en communicatie de kinderen op de voet. Door ons goed in te lezen welke ontwikkeling er bij welke leeftijd past en te observeren kijken we wat er per kind qua ontwikkeling mogelijk is en waar we de ontwikkeling kunnen stimuleren. Wij zullen de ontwikkeling aan de hand van de sleutelervaringen (zie hoofdstuk 2) van kaleidoscoop bespreken. Daarna zullen we in dit hoofdstuk de interactie met en door kinderen bespreken.

3.1. DE ONTWIKKELING

Sleutelervaringen beschrijven de sociale, emotionele, cognitieve, creatieve en lichamelijke ontwikkeling van jonge kinderen. Ze worden gebruikt als houvast bij het observeren; als kader voor het plannen van activiteiten en als leidraad voor interacties.

SOCIALE RELATIES EN INITIATIEF

De omgeving van het kind speelt een belangrijke rol bij het stimuleren van de ontwikkeling. Het moet daartoe veelzijdige speelervaringen opdoen. Wanneer kinderen naar een kinderdagverblijf of BSO gaan, krijgen ze enkele dagdelen per week te maken met pm'er. Zij hebben kennis van de ontwikkeling van kinderen en ervaring in het omgaan met kinderen. Zij ondersteunen de kinderen bij het spelen, zowel individueel als in groepsverband en stimuleren hen daarbij in hun ontwikkeling. Ook besteden zij aandacht aan de sociaal emotionele ontwikkeling. Pm'ers helpen jonge kinderen met hun afscheidverdriet. Soms mag de ouder nog wat blijven, maar soms is het ook noodzakelijk om bijvoorbeeld die ouder weg te sturen wetende, dat het verdriet over is als het afscheid klaar is. Het kind moet echter wel weten dat de ouder, als het nodig mocht zijn, er altijd is en ook altijd weer terugkomt. Vertrouwen en een goede hechtingsrelatie met de pm'er is hierbij noodzakelijk.

Op het kinderdagverblijf en de BSO spelen kinderen vaak met andere kinderen, dit is essentieel voor de sociale ontwikkeling. Ze leren in een veilige en vertrouwde sfeer en onder deskundige begeleiding om te gaan met andere kinderen. We vinden het belangrijk dat de kinderen leren vaardig te worden in de omgang met mensen en dieren en dat ze oog krijgen voor wat er in hun omgeving gebeurt. Er is aandacht voor omgangsvormen zoals het gebruik van "alsjeblieft" en "dank je wel" en het even wachten als iemand anders aan het praten is. Door de kinderen te begeleiden in hun omgang met elkaar leren zij rekening houden met elkaar, te luisteren naar elkaar en respect te hebben voor de ander.

We bieden een veilige vertrouwde plek, waar ze naast uitdaging ook rust kunnen vinden. We vinden dat kinderen bij Kinderopvang Midas de kans moeten krijgen om zich te hechten aan degene met wie ze omgaan.

Kinderen gaan zichzelf ervaren in relaties tot anderen, ontdekken dat hun gedrag consequenties heeft voor anderen. Kinderen krijgen de kans om te ontdekken hoeveel plezier je in de omgang met anderen kunt hebben.

Gewetensontwikkeling

Bij een kleuter is gewetensontwikkeling in volle gang, maar vaak nog niet voltooid. De kleuter, die sinds de peutertijd bezig is met het ontdekken van de eigen identiteit, kan zich nog niet zo gemakkelijk inleven in de ander, dit is in ontwikkeling. Liegen heeft nog niet de betekenis die het voor een 8-jarige heeft. Een kleuter zit nog met één been in het magisch denken. 'Sorry zeggen', 'vrienden sluiten', 'o.k.!' heeft al wel wat betekenis, maar is vaak ook gewoon een vluchtmogelijkheid uit een moeilijke situatie. Het verbaal oplossen van conflicten is voor de vierjarige moeilijk, maar door te kijken en te luisteren naar de grotere kinderen en pm'ers leert een kind steeds meer. Als pm'er realiseren we ons dat.

Zodra kinderen naar groep drie gaan is er weer zo'n periode waarin er veel verandert, er wordt meer van de cognitie gevraagd. Kinderen die uit school komen hebben hun eigen manier om het 'op school zijn' los te laten en weer 'thuis' te komen. Het ene kind wil vertellen van school, een ander weer niet. Het ene kind wil uitdollen, het andere tot rust komen. Als pm'er proberen we de kinderen hierin te geven waar ze behoefte aan hebben. Het uitdollen kan vaak onderweg van school naar de BSO al, bijvoorbeeld door lekker te rennen tot aan de volgende lantaarnpaal.

Emoties

We leren kinderen dat emoties als golven zijn, ze komen op als vloed, maar ebben altijd weer weg. (mits ze erkend worden en beleefd)

In ieder geval geldt voor elk kind, dat het éérst de gelegenheid krijgt te voelen/ervaren wat er gebeurt in een situatie, wat het hem/haar doet, alvorens er gepraat, getroost of geknuffeld wordt. Als p.m. erken je en benoem je het gevoel. (bijvoorbeeld: 'ik zie dat jij boos bent....of verdrietig...'etc.) Zo nodig bieden we een instrument aan om het gevoel veilig te uiten. Als dit consequent gebeurt, leert een kind dat emoties mogen, ook als ze onredelijk zijn. Pas als de emotie erkend is, en beleefd, is er het praten (redelijkheid) of de handeling. Zo leren we de kinderen omgaan met emoties, en niet direct vanuit de emotie te reageren. Middels het spelen van bijv. gezelschapsspelletjes oefenen we gericht met aspecten van de sociaal-emotionele ontwikkeling.

(Zelf)vertrouwen

Zelfvertrouwen is een grote ondersteuning bij de sociaal-emotionele ontwikkeling. Het verantwoordelijk zijn voor taakjes (spelmateriaal, activiteiten), waardering voelen voor wie je bent, ondersteunt het groeiende zelfvertrouwen en helpt een positief zelfbeeld te ontwikkelen.

In een proces moet elke ontwikkelingsstap genomen worden en het voltrekt zich altijd in een golfbeweging. Een proces laat zich nauwelijks verhaasten. We kunnen wel de omstandigheden/voorwaarden gunstig maken door het scheppen van kaders, veiligheid te bieden en eenduidig te zijn. Sociaal-emotionele ontwikkeling is een proces!

TAAL EN BEGINNENDE GELETTERDHEID

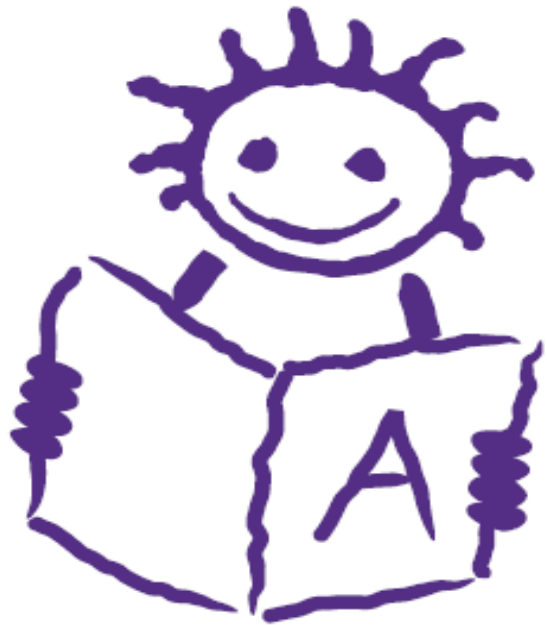
Veel peuters en kleuters worden meertalig opgevoed. Meestal is de taal die thuis het meest gesproken wordt het meest ontwikkeld. Zeker als zij voor het eerst naar een kinderdagverblijf gaan. Taal speelt een grote rol in de ontwikkeling van kinderen. Kaleidoscoop besteedt daarom veel aandacht aan de taalontwikkeling en -stimulering van het Nederlands en aan andere moedertalen van de kinderen. Kinderen leren praten door zich vrijelijk te uiten over wat ze meemaken en voelen.

Om de taalontwikkeling te stimuleren, wordt in de dagelijkse omgang met baby's veel gepraat. Tijdens het verschonen worden alle handelingen benoemd en er worden versjes en liedjes gezongen. Ook worden er boekjes met de baby op schoot voorgelezen, waarin er veel aandacht is voor wat de baby zelf aanwijst of zegt. Bij grotere kinderen zijn er tweegesprekken of met een groepje aan tafel.

We proberen ruzies op te lossen met behulp van taal. De pm'er heeft een voorbeeldfunctie. We proberen geen verkleinwoorden te gebruiken en stimuleren 'normaal' taalgebruik (een auto heet geen toettoet maar wordt auto genoemd). Begrippen worden bijgebracht tijdens allerlei activiteiten met kleuren, cijfers, vormen en seizoenen.

BEWEGING

Spel ontwikkelt zich snel. Omdat het kind motorisch steeds behendiger wordt, zijn er op spelgebied steeds meer mogelijkheden (om rollen, kruipen, optrekken, lopen, stoeien, weg rennen, uitdagen). Het kind kan met voorwerpen spelen zoals, knuffels, blokken, klei autootjes, poppen, treinbaan, duplo.

De bijdrage van Kinderopvang Midas aan deze ontwikkeling bestaat vooral uit het zoveel mogelijk stimuleren. Dit wil zeggen dat we die activiteiten aanbieden waar het kind op dat moment behoefte aan heeft om verder te ontwikkelen.

Grove motoriek

We stimuleren de ontwikkeling van de grove motoriek door het mogelijk maken en aanbieden van activiteiten passend bij de ontwikkelingsfase. Een baby stimuleren we de motorische ontwikkeling door zijn hoofd op te laten tillen, rollen, kruipen, dingen op te tillen. Zo oefent het zijn lijf, armen, benen, handen en voeten, zo leert het dit steeds beter beheersen en het wordt steeds behendiger. Bij de oudere leeftijd stimuleren we de grove motoriek door onder andere te laten springen, dansen, glijden, rollen, kruipen en klimmen. We zien de kinderen gebruik maken van onder andere de stoelen en tafel, het klimrek, de matras en de glijbaan om allerlei bewegingsparkoersen zelf te bouwen. Vooral buiten kunnen de kinderen fietsen, rennen, tegen de heuvel op klauteren en scheppen.

Fijne motoriek

We moedigen de kinderen aan in de ontwikkeling van de fijne motoriek door priegeldingetjes op te laten rapen, te verven, plaatjes te kijken, naar je stem te luisteren en van alles in de mond te stoppen, oefent een kind zijn vingers, ogen, oren en mond. Dit alles raakt steeds beter op elkaar afgestemd. Een kind krijgt steeds meer controle over zijn lichaam.

De fijne motoriek stimuleren we bij de oudere leeftijd door met hen te verven, puzzelen, kleuren, plakken, kralen te rijgen etc.

We stimuleren het kind ook in de ontwikkeling van het lichaamsbesef. Dit proberen we te bereiken door activiteiten als zindelijkheidstraining, zintuiglijk spel (muziekinstrumenten, zand en water, kleien, voelspellen), lichamelijk contact (knuffelen en stoeien), jezelf verzorgen (handen wassen, billen afvegen).

MUZIEK

Aan de muzikale ontwikkeling van de kinderen wordt aandacht besteed. Naast de dagelijks terugkerende liedjes, vooral bij tafelmomenten, hebben wij (deels zelfgemaakte) muziekinstrumentjes en wereldinstrumenten voor de kinderen. Ook doen we spelletjes op muziek, zoals dansen en stilstaan als de muziek stopt. We hebben versjes die we vaak aan tafel met de kinderen uitspreken waarin het ritme belangrijk is. Het is goed te merken dat zelfs de kinderen die nog niet meezingen, helemaal meedoen met de liedjes en versjes door hun aandachtige blik, de gebaren die sneller komen en het plezier dat zij hierin hebben.

Kinderen kunnen zelf een liedje kiezen als de liedjesdoos wordt ingezet. Hier zitten allerlei verschillende speelgoedjes die verwijzen naar een bepaald liedje, bijvoorbeeld: een molentje voor het liedje "Zo gaat de molen" en een koe voor het liedje "een koetje en een kalfje."

CREATIEVE REPRESENTATIE

Creativiteit is de schepping van nieuwe dingen. Als je gebruik maakt van je creativiteit, zie je meerdere oplossingen voor hetzelfde probleem, ontdek je nieuwe wegen zonder je te laten belemmeren door het gangbare, de gewoonten. Creativiteit hebben kinderen in zich, wij hoeven hen dit als volwassenen niet aan te leren. Sterker nog: wij leren van de kinderen en hun rijke fantasie. Wel is het van belang dat wij als pm'er hier de ruimte en de voorwaarden voor scheppen. Daarbij gaat het uitdrukkelijk om de manier waarop iets is ontstaan en de reflectie van het kind zelf op een gemaakt object, maar niet om het 'werkje' zelf! Dat betekent ook, dat wij de kinderen géén knutselwerkjes laten produceren omwille van het resultaat. Voor het stimuleren van het avontuur, het experiment, de ontdekking van nieuwe en ongebruikelijke wegen, is het eindresultaat minder interessant. Het voor ogen hebben van een bepaald eindproduct kan zelfs wegen blokkeren en het creatieve proces belemmeren.

Ook zal het werk van de kinderen vaak nog een tijd op Kinderopvang Midas aanwezig zijn, zodat het kind hiermee door kan gaan en nieuwe ontdekkingen en inzichten opdoet. Ook op de groepen zal hier veel aandacht aan besteed worden.

Creativiteit stimuleren we door het aanbieden van materialen die op verschillende manieren gebruikt kunnen worden en zo de fantasie prikkelen. Ook neutraal materiaal als lege bakjes met deksel, wc-rolletjes, lappen en grote buizen kan door de kinderen naar eigen inzicht onderzocht en gebruikt worden. Kinderen zijn hier heel open in en verven behalve op papier ook graag op een doos, een eierdoos, hun vingers of gewoon op tafel. We stimuleren de kinderen kleurpotloden en waskrijtjes te gebruiken. Met een kleurpotlood of waskrijt kan je nuances aanbrengen door harder of zachter op de punt te drukken. Ook is het mogelijk nieuwe kleuren te ontdekken door

verschillende kleuren over elkaar te gebruiken.

Naast het creatief zijn met alle soort materialen mogen kinderen ook met alle soorten materialen spelen in de fantasiespel. Naast fantasiemateriaal als verkleedkleden en lappen bieden we spulletjes uit de volwassen wereld aan zoals een serviesje, pannen, veger en blik, telefoon e.d. Hoe kinderen deze gebruiken mogen ze zelf weten als er maar op een zorgvuldige manier mee wordt omgegaan. Regelmatig loopt er een kind met een pan als hoed op zijn hoofd rond, of een kind heeft een houten blok als mobiele telefoon ingezet. Wij nemen dit serieus en gaan in dit spel mee. Door het documenteren van het (creatieve) spel van de kinderen door middel van foto's, een filmpje of een verhaal in het logboek kunnen we zowel ouders als kinderen op de hoogte houden of herinneren aan wat er gedaan is.

Voorwaarden voor de creatieve ontwikkeling

We geven als pm'er alle ruimte om te experimenteren met verf, viltstift, kosteloos materiaal, klei, plaksel, papier, materiaal uit de natuur, hout etc.

Creativiteit wordt vaak gekoppeld aan knutselen, maar is veel breder.

Onder creativiteit valt dus ook het experiment met:

- Verkleedkleden en poppenkastpoppen
- Muziekinstrumentjes, de stem, klanken.
- Avontuur in de natuur
- Proeven, ruiken, voedsel bereiden
- Bewegen, dans
- Constructiemateriaal

De reis is hierbij belangrijk, het plezier in het spel waar geen voorwaarden aan verbonden zijn of eindresultaat. Kinderen krijgen bij ons de kans 'de reis' te voltooien, iets kan veilig weggezet worden om er de volgende keer mee verder te gaan.

COGNITIEVE ONTWIKKELING

De laatste vier sleutelervaringen hangen samen met de cognitieve ontwikkeling van het kind. Dat zijn:

classificeren (vb. vormen herkennen en beschrijven),
seriëren (vb. eigenschappen vergelijken: groter-kleiner),
hoeveelheid (vb. voorwerpen tellen) en
ruimte en tijd (vb. op een teken een handeling beginnen)

Bij kaleidoscoop maken wij gebruik van zoveel mogelijk verschillende materialen. Hierbij stimuleren wij de ontwikkeling, zo ook de cognitieve ontwikkeling. Door een verscheidenheid aan materialen als puzzels, blokken en duplo en ander constructiemateriaal worden de verstandelijke vaardigheden, waaronder het ruimtelijk inzicht, van kinderen getraind. Ook met buizen, kokers, bierviltjes, bakken in verschillende maten en ander (vaak kosteloos) bouw materiaal mogen kinderen hun gang gaan. Dit kan aan de grote tafel, in de bouwhoek of ook in de hal. We letten erop de bouwwerken van kinderen op waarde te schatten: we vragen wat er gemaakt is, we benoemen het niet als rommel die opgeruimd moet worden, we maken er soms een foto, tekening of tentoonstelling van.

3.2. VOLWASSEN-KIND INTERACTIE

Interacties tussen de volwassene en het kind zijn belangrijk voor de ontwikkeling en het leerproces van het kind. In educatieve situaties wordt vaak gebruik gemaakt van de directieve interactiestijl. De volwassenen bepalen welk materiaal gebruikt wordt en op welke manier, zij geven informatie, stellen vragen etc. De directieve interactiestijl past niet binnen een leeromgeving waarin actief leren, belangrijk onderdeel van kaleidoscoop methode, centraal staat. Een *responsieve* houding daarentegen wel. Een volwassene die goed inspeelt op de kinderen kan de ervaringen van het kind verrijken en zijn ontwikkeling stimuleren. De pm'er is tevens gevoelig voor hetgeen wat het kind bezighoudt en neemt signalen van het kind waar.

Andere kenmerken van een responsieve houding zijn:

- De pm'er is warm en hartelijk naar het kind toe.
- De pm'er zorgt voor nabijheid naar de kinderen toe. Ze helpen waar nodig.
- De pm'er wacht eerst op een reactie van het kind voor hij/zij tot actie overgaat.
- De pm'er is geduldig naar de kinderen toe.

Strategieën

Net als het hebben van een responsieve houding als volwassene, is het van belang dat de volwassene een aantal strategieën hanteert die betrekking hebben op het actief leren. De hieronder opgesomde strategieën bevorderen het actief leren van het kind:

1. Doe op ooghoogte met de kinderen mee.
2. Observeer, verzamel informatie, voel in en luister naar de kinderen (het ZIEL proces): ZIEL houdt in:
 - Zwijgen: observeren zonder iets te zeggen
 - Informatie verzamelen: Een kind observeren vanuit een bepaalde invalshoek zoals vanuit de sociale omgeving.
 - Empathisch zijn: Handelingen van het kind begrijpen vanuit zijn gezichtspunt.
 - Luisteren: Door goed te luisteren kom je meer te weten over hun unieke taalgebruik en gedachtes.

Behandel de kinderen als gelijkwaardige spel- en gesprekspartners en pas je aan hen aan door: Het tempo van hen over te nemen, de kinderen met elkaar in contact te brengen etc.

Eén en twee jarige kinderen hebben vaak een pm'er nodig die hen aanwijzingen geeft. Door mee te spelen met hen kun je als pm'er aangeven wat wel en niet mag, aanwijzingen geven en dingen uitleggen.

3. Begin, voorafgaand aan een interactie, met een waarneming: Het meest effectief is het om te wachten tot het kind het gesprek start. Als je als pm'er het gesprek start is het van belang dat je dit doet met een waarneming i.p.v. een vraag.
4. Benoem en beschrijf wat de kinderen doen.
5. Laat blijken dat je geïnteresseerd bent in wat de kinderen zeggen: Dit kan door hetgeen wat het kind gezegd heeft te herhalen of herformuleren.
6. Moedig de kinderen aan om het gesprek uit te breiden: Dit kun je doen door het kind te vragen hoe ze een probleem heeft opgelost of door hen te stimuleren jou te helpen bij de oplossing van jouw probleem.
7. Stel niet te veel vragen: Een kind kan ontmoedigd raken door te veel vragen van de volwassene.

Toezicht

De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor het welzijn en de ontwikkeling van de kinderen. Hun belangrijkste taak is voortdurend naar de kinderen te kijken en te luisteren. Toezicht is een belangrijk begrip binnen Kinderopvang Midas. Bij Kinderopvang Midas werkt gediplomeerd personeel in bezit van een VOG. Zij worden ondersteund door diverse stagiaires/BBL'ers. (zie Hoofdstuk 7 'de groep' voor informatie over hoe wij hen inzetten)

BSO Midas werkt met vaste pedagogisch medewerkers en stagiaires. Naast de vaste medewerkers is er een pool van vaste invallers die ook allen bekend zijn bij BSO Midas. Zij kennen de kinderen en kinderen kennen hen.

Emotionele veiligheid

We geven de kinderen een gevoel van emotionele veiligheid door duidelijke lichaamshouding en duidelijk te zijn in wat wel en niet kan. Als pm'er zijn we consequent en voorspelbaar in onze reacties. De kinderen voelen zich welkom met hun eigenaardigheden, we kunnen gedrag (aangeleerd) loskoppelen van wie het kind is (aangeboren). Complimentjes over wat het kind doet, of wat het kan, zijn altijd gemeend en worden niet gebruikt om iets van een kind gedaan te krijgen (onvoorwaardelijk). Ze zijn qua hoeveelheid in balans met complimentjes over wie het kind is. Complimentjes voor wie het kind is: een glimlach, een aai over de bol, een knipoog... Ook daar zitten geen voorwaarden of prestaties aan vast. Gedrag is een uiting van datgene wat er aan ervaringen en gevoelens bij het kind aanwezig is. Door te herkennen wat er onder het gedrag ligt (bijvoorbeeld pijn, moeheid, angst voor afwijzing, ruzie gehad op school, denken in 'tekorten'...etc) kunnen we het kind geven wat het nodig heeft.

We streven naar een 'emotieschone omgeving' doordat we de professionaliteit hebben onze eigen problemen van thuis of met collega's, tijdens het werk in de wachtkamer te zetten.

Deze komen op hun eigen moment aan bod.

Omgaan met emoties op het werk: Het nare gevoel dat je hebt als je een fout maakt, iets niet gaat zoals je denkt dat goed is...noem maar op, kan het beste even benoemd worden als het gebeurt, in bijzijn van de kinderen...

Bijvoorbeeld na een naar telefoontje van een ouder: 'ik neem even een kopje thee hoor, ik voel me wat onrustig van dat telefoontje...pak maar vast de lego, ik kom over vijf minuten, even bijkomen!' Dit is duidelijk voor de kinderen, het ligt niet aan hen, je houdt het bij jezelf, en ze leren hiervan!

Zelfreflectie

Omdat we een deel van de opvoeding op ons nemen en de kinderen willen opvoeden tot zelfstandig denkende, bewuste en stabiele mensen, besteden we veel aandacht aan zelfreflectie.

Dit kan ook spelenderwijs: drama, rollenspel, verhalen.

Als pm'er doen we ook aan zelfreflectie. We zijn hierin het voorbeeld voor de kinderen.

We stellen ons regelmatig vragen:

- 'Waarom reageer ik zo op die situatie?'
- 'Wat doet die situatie met mij?'
- 'Waarom reageer ik zo?'
- 'Wat levert het mij op?'
- 'Kan het ook anders?'

We realiseren ons dat we net als ieder mens een hele serie onbewuste gewoontes, gedrags- en gedachtepatronen meebrengen vanuit onze persoonlijke ervaringen/geschiedenis.

Het voorbeeld geven, en ons van tijd tot tijd hardop vragen te stellen in het bijzijn van de kinderen helpt ze om zichzelf kritische vragen te leren stellen en zichzelf te kennen:

Bijvoorbeeld:

Pm'er: 'Waarom vind ik gillen zo irritant?' 'Dan kan ik geen aandacht geven aan dit gezelschapsspelletje wat ik met x aan het doen ben.'

Of

'Ik voel me bozig worden, eerlijk gezegd kan ik gewoon slecht tegen hoge harde geluiden, ik word er onrustig van... Misschien hebben ze geen zin om een rustig spelletje en meer behoefte aan buiten spelen, daar kunnen ze zich even uitleven'.

Grenzen aangeven/taalgebruik

We geven duidelijk grenzen aan. Vrijheid blijheid, maar de grens is daar, waar het de ruimte van een ander beperkt. Doordat kinderen zien dat hun grenzen consequent bewaakt worden door de pm'er (consequent zijn), is er minder neiging bij de kinderen om de grenzen te checken en te overschrijden (emotionele veiligheid). We leggen een aantal altijd geldende grenzen neer in 'de groepsregels', die we regelmatig met de kinderen doorspreken. (Zie hoofdstuk 7 'De groep' en het aanvullend pedagogisch beleid per locatie). Hiermee houden we rekening met de ontwikkeling en leeftijd van het kind. Het bespreken van de regels met een kind van 3 zal korter en minder complex gebeuren, dan bij een kind van 10.

Hoe geven we een grens aan

- Vriendelijk en beslist! Onze lichaamstaal komt overeen met de verbale boodschap.
- Eenduidig: We gebruiken niet meer woorden dan nodig, zodat we voorkomen dat we de indruk wekken dat we ons moeten verdedigen, verantwoorden en dat met wat verbale vaardigheid de grenzen opgerekt kunnen worden.
- We houden regelmatig met de kinderen een bijeenkomstje om het reilen en zeilen op de groep en de zin van de regels te bespreken(kinderparticipatie). Binnen de kaleidoscoop vinden wij het erg belangrijk dat we kinderen betrekken bij onze keuzes waar mogelijk. Zo worden het hun eigen regels en ontstaat verantwoordelijkheid ten aanzien van de sfeer in de groep. We spreken graag in de ik-vorm, dat is minder verwijtend en veilig.
- We realiseren ons dat kinderen vaak vluchtig luisteren (zeker na een schooldag lang opletten) en dat ze reageren op trefwoorden en woorden met klemtoon.*

** We geven eenduidig aan welk gedrag we verwachten (benoem het gedrag wat je wilt zien, bijv. 'binnen spelen wij rustig—wat is rustig spelen? i.p.v.'je bent te druk'.) i.p.v. nadruk te leggen op wat we niet verwachten. Machtsstrijd kan nog méér voorkomen worden door meteen daarna een paar keuzemogelijkheden aan te geven die wél mogen, of ze samen te bedenken.*

We vertellen de kinderen ook waarom iets wel of niet mag.

- Wij vinden het belangrijk om tijdens het communiceren met een kind oogcontact te maken en zijn/haar naam te gebruiken en zo onverdeelde aandacht te geven. Beoordelen wij dat het probleem van een kind 'negatief aandacht vragen' is, dan doen we dit vooral op momenten dat er positief aandacht gegeven kan worden.

Bijzondere kinderen

Een groot aantal kinderen hebben van 'iets' een beetje meer...

We kunnen ons gemakkelijk voorstellen dat een kind, waarvan een beetje bijvoorbeeld wat langer is dan het andere, wat meer moeite heeft met het evenwicht. Dat geldt óók op andere gebieden dan het alleen lichamelijke.

Het is wat minder zichtbaar of herkenbaar en is niet zomaar op te lossen met een hoge schoen...

Wat dat ook moge zijn, hoe men het ook noemt (bijvoorbeeld kenmerken van ADHD e.d.), alle kinderen die wat moeite hebben met balans, omdat ze ergens wat meer of minder van hebben, hebben baat bij vaste grond onder hun voeten. Nóg meer dan het gemiddelde kind, dat overigens niet bestaat!

Duidelijkheid, echtheid, structuur, voorspelbaarheid, stabiliteit, acceptatie, warmte/waardering voor wie het kind is onder het gedrag. Een kind heeft gedrag, een kind is geen gedrag.

Doorverwijzing

Wanneer wij zorgen hebben over de ontwikkeling of gedrag van een kind zullen wij dit altijd delen met de betreffende ouders. We houden nauw contact door gesprekken aan te blijven gaan en zullen samen kijken hoe wij hiermee om kunnen gaan en proberen hetzelfde om te gaan met het gedrag van het betreffende kind. Ook zullen wij bij toestemming van de ouders contact houden met de school, omdat dezelfde aanpak het beste werkt bij gedragsverandering.

Werkt dit niet dan zullen we ouders doorverwijzen naar een instantie die wij bij de situatie vinden passen voor verdere hulp, zodat ouders niet verdwalen in het grote aanbod aan hulp. We zullen na de doorverwijzing dan contact blijven houden zodat we wel zicht blijven houden op de voortgang hiervan.

3.3. KIND-KIND INTERACTIE

Naast volwassen- kind interactie is de interactie tussen de kinderen onderling ook belangrijk. Jongere kinderen leren van de oudere kinderen. Dit zie je terugkomen op zowel een verticale groep als horizontale groep. Kleine kinderen kunnen het spel verstoren van de oudere kinderen, als pm'er dien je de oudere kinderen hierin te beschermen. Kinderen leren op deze manier ook gebruik maken van macht. Als pm'er is het de taak om kinderen te leren hier positief mee om te gaan.

Het zelfstandig oplossen van conflicten

Kinderen zijn al van af jongs af aan al aan het oefenen met het oplossen van conflicten. Dit zorgt ervoor dat ze als volwassenen:

- Bijna alle vaardigheden hebben die nodig zijn om een conflict op te lossen.

- Ze gewend zijn om die te gebruiken.
- Ze hebben door de jarenlange ervaring en ondersteuning vertrouwen opgebouwd.

Conflicten zijn dus leerzaam voor kinderen, het levert een bijdrage aan hun ontwikkeling. Binnen een conflict zijn zowel volwassenen als kinderen niet enkel bezig met de inhoud van het conflict maar ook met het beïnvloeden van de ander en het herstellen van de relatie. Uit verschillende onderzoeken (in Nederland en in het buitenland) blijkt dat de meeste kinderen (79%) botsingen zonder pm'er oplossen. Jonge kinderen zijn al in staat om te werken aan een relatie. Dit doen ze door: Intimideren, negeren, lachen.

Kinderen leren dankzij botsingen dat andere kinderen of volwassenen een andere mening of wens hebben. Ze leren dat de wereld anders in elkaar zit dan ze dachten. Botsingen zorgen er voor dat er cognitieve en morele ontwikkelingen plaats kunnen vinden.

Een aantal voorbeelden van onderwerpen waar twee- en driejarige vooral over botsen zijn:
 Blijf-van-me-af gevoel: Kinderen moeten de grenzen van zichzelf en van de ander leren kennen.
 Dingbotsing: Kinderen moeten hun impulsieve gedrag leren beheersen. Kinderen moeten leren dat speelgoed niet afgepakt mag worden.

Hulp bij het oplossen van conflicten

Binnen Kaleidoscoop wordt in eerste instantie gestreefd naar het zelfstandig oplossen van conflicten. Daarbij komt echter kijken dat sommige kinderen beter in staat zijn om conflicten zelfstandig op te lossen dan anderen. Soms is het noodzakelijk dat een pm'er bemiddelt bij de oplossing van een conflict, doordat het een erg heftig conflict is of omdat het de kinderen zelfstandig niet lukt.

De pm'er doet dit dan door middel van de volgende stappen:

1. Benader de kinderen rustig en stop gedrag dat pijn veroorzaakt. Plaats jezelf op ooghoogte van de kinderen en benader hen op een rustige manier, met een kalme stem. Als de ruzie gaat om een voorwerp is het van belang dat je de kinderen uitlegt dat jij het voorwerp even vasthoudt. Op deze manier wordt het voorwerp geneutraliseerd en kunnen de kinderen nadenken over het werkelijke probleem.
2. Bevestig en benoem de gevoelens van de kinderen: Doe dit op een eenvoudige manier ('Ik zie bij jou tranen'). Belangrijk is dat je de kinderen ruimte geeft om hun gevoelens te 'spuien'. Het spuien maakt de weg vrij naar het helder nadenken over het probleem en mogelijke oplossingen.
3. Verzamel informatie over wat er gebeurd is: Laat beide kinderen hun verhaal vertellen en blijf hier als pm'er neutraal in (kies geen partij!). De kinderen verwoorden om deze manier hun eigen beleving.
4. Formuleer het probleem opnieuw: Herhaal hetgeen wat er gebeurd is. Je eigen interpretaties laat je buiten beschouwing.
5. Vraag naar oplossingen en kies daar samen één uit: Mochten de kinderen samen niet tot een oplossing komen dan kun je praktische suggesties geven. Tot slot dien je de oplossing

zo samen te vatten dat deze concreet en uitvoerbaar is voor de kinderen en dien je een bevestiging te geven dat de kinderen zelf het probleem hebben opgelost.

6. Blijf ondersteuning geven: Houd de kinderen gedurende het uitvoeren van de oplossing in de gaten. Ze kunnen hier hulp in nodig hebben.

Het oplossen van een conflict dient door de pm'er volgens het stappenplan gedaan te worden, zelfs als het probleem zich herhaald.

Ter aanvulling worden er wel nog twee manieren van handelen gegeven:

- *Het probleem oplossen in de groep:* Samen met de kinderen het probleem bespreken en oplossingen verzinnen. De kinderen komen dan zelf met oplossingen die toegepast kunnen worden.
- *Keuzes beperken:* Een kind vervalt steeds in een bepaald gedrag gedurende een activiteit, zelfs als er duidelijk gezegd is dat dat niet mag. Belangrijk is dat je als pm'er eerst uitlegt wat je voelt en wat je verwacht van het kind en daarna leg je de beperkte keuze voor.

4. DE RUIMTE

Om kinderen actief te laten leren tijdens het spelen is een goed ingedeelde ruimte van groot belang.

4.1. LEEROMGEVING

Zoals bij hoofdstuk 2 is genoemd wordt binnen Kaleidoscoop de ruimte als zeer belangrijk ervaren. Er wordt gebruik gemaakt van verschillende hoeken en de ruimte wordt ingericht naar de interesses van de kinderen. Door de ruimte op een doordachte manier in te richten zorg je ervoor dat kinderen gebruik kunnen maken van verschillende materialen en zich vrijuit kunnen bewegen in de ruimte, het actieve leren. Ook leren de kinderen initiatieven nemen. Ze mogen zelf kiezen waar en waarmee ze willen spelen. Door het zelf te pakken en op te ruimen leer je de kinderen zelfstandig te handelen en vaardigheden te ontwikkelen. Tevens lok je met een goede inrichting van de ruimte samenspel tussen de kinderen uit.

Een goede groepsruimte dient aan de volgende elementen te voldoen:

- De ruimte is uitnodigend voor de kinderen. De naam van de ruimte moet duidelijk zijn voor kinderen.
- Is ingedeeld in afgebakende hoeken die verschillende soorten spel mogelijk maken.
- Dient plaats te hebben voor kleine en grote groepsactiviteiten.
- Is flexibel. De ruimte moet verandert en afgestemd kunnen worden op de interesses van de kinderen.
- Dient overzichtelijk te zijn. De kinderen moeten kunnen zien wat er in andere hoeken gebeurt en ze moeten zich van de ene naar de andere hoek kunnen bewegen.

4.2. SPEELHOEKEN

Het doel van de hoeken is dat de kinderen gericht kunnen spelen. Hierdoor vindt een verdieping van het spel plaats, er is meer concentratie en minder afleiding door andere kinderen en ander speelgoed. Dit bevordert wederom de rust op de groep. Er zal minder dwaalgedrag zijn onder de kinderen. Om dit te bereiken stimuleert de p.m. de kinderen om in de hoeken te gaan spelen, samen of alleen. Als kinderen echter in hun spel verdiept de hoek uit gaan met het materiaal, wordt dit getolereerd. Het doel van de hoeken is dan toch bereikt: geconcentreerd kinderspel. Daarna wordt het materiaal weer met de kinderen samen naar zijn vaste plaats teruggebracht.

Bouwhoek

In de bouwhoek is er gelegenheid op de grond te bouwen en op een tafeltje of werkblad. De bouwhoek ligt op een rustige plek en uit de loop om de bouwsels veilig te laten (ont)staan. Een selectie aan materialen ligt in de bouwhoek opgeborgen en zijn bereikbaar voor kinderen. Er is veel materiaal aanwezig op de groepen die opgeborgen zijn, deze worden regelmatig verwisseld zodat de kinderen van tijd tot tijd iets nieuws te beleven hebben in de bouwhoek. Een verkeerskleed, autootjes en poppetjes zijn een goede aanvulling in de bouwhoek, maar ook de kinderen zelf kunnen de bouwhoek aanvullen met materiaal uit een andere hoek.

Waarom bouwhoek: Hier kunnen de kinderen creatief bezig zijn met alle soorten bouwmaterialen en hier wordt de fijne motoriek gestimuleerd.

Ministad

In de ministad ontdekken kinderen verschillende spel materialen, van auto's tot constructiemateriaal, treinbanen. Alles wat er nodig is om een echte stad te creëren! Ook hier gebruiken wij open materialen om het spel van de kinderen te prikkelen en te stimuleren. Waarom een ministad: Hier kunnen de kinderen in combinatie met hun eigen bouwwerken fantaseren over een leven in deze zelfgebouwde omgeving. Het prikkelt de fantasie, maar het kan ook helpen bij het verwerken van gebeurtenissen.

Huishoek

De huishoek is de hoek voor het 'doen alsof' spelen, imitatiespel. De huishoek wordt zo opgesteld dat er in een handomdraai een winkeltje, ziekenhuis, restaurant, huiskamer etc. van gemaakt kan worden. Door het sociale aspect van dit spel, is er voldoende ruimte in en om de huishoek heen. In de kleinere locaties kan de huishoek tegelijkertijd verkleedhoek zijn, in de grotere locaties is er ook een aparte verkleed/theaterhoek. Waarom een huishoek: Dan hebben de kinderen privacy bij het 'doen alsof'. Gebeurtenissen worden hier verwerkt en/of nagespeeld.

Chill-of snoezelhoek

Deze plek ademt rust uit en er staat een zachte bank of lekkere zachte kussens, er ligt een warm kleed. De sfeer is knus en intiem.

Waarom een chill- of snoezelhoek: mogelijkheid voor time-out. Even

uit de drukte.

Bibliotheek

Bij sommige locaties is er een aparte bibliotheek. Hier staat een boekenkast met een breed scala aan tijdschriften en boeken passend beide verschillende leeftijden op de groepen. Bij de meeste locaties is de bibliotheek gecombineerd met de chillhoek, vanwege de ruimte, maar ook omdat deze hoek beide eenzelfde doel heeft, even tot rust komen. Bij de bibliotheek zorgen de groepen ervoor dat er voor alle kinderen met hun verschillende culturen een boek erbij ligt.

Waarom bibliotheek: Hier kom je tot rust maar ook kan je hier ongestoord oefenen met lezen. En hier kan je leren over alle culturen die de maatschappij rijk is.

Atelier

Er is een hoog werkblad of een hoge tafel zodat in alle rust geknutseld kan worden. Een schildersezal, of een schilderbord tegen de muur (desnoods een raam hiervoor gebruiken) maakt deel uit van de knutselhoek. Er zijn schorten en er is een kraan in de buurt voor het schoonmaken achteraf. Of ze weten zelf makkelijk te kraan te vinden.

Er is een knutselkast waar kinderen onder toezicht materialen uit kunnen krijgen die ze nodig hebben. Producten zijn gelabeld zodat kinderen zelf kunnen opruimen. Er wordt gewerkt met open materiaal (wc-rol, verpakking materiaal, recyclebaar materiaal, ect)

Waarom een Atelier: Hier worden kinderen uitgenodigd tot creëren. Alles is mogelijk, zelf bedachte creaties tot geleerde en geoefende creaties. Hier leren kinderen waar zij goed in zijn en dat de natuur en afval veel mooie creaties kan geven.

De spelletjestafel

Aan een grote tafel kunnen kinderen lekker met elkaar een spel doen, lekker samen lachen of juist heel serieus een denkspelletje doen samen. Jong en oud komt hier samen, ze kunnen hier elkaar dingen leren. We hebben wel de spelletjes gelabeld op leeftijd zodat ze niet onnodig falen in het spel. Jonge kinderen kunnen dan ook op eigen initiatief met elkaar een spel doen met elkaar.

Waarom een spelletjestafel: Hier leren kinderen zich te concentreren, samen te spelen en met verlies om te gaan. Spelletjes stimuleren daarnaast de cognitieve ontwikkeling.

Het theater

Hier kunnen kinderen hun ervaringen verwerken door middel van rollenspel, het spelen van een juf, vader en moeder of misschien die dokter die hun laatst een prik heeft gegeven. Ook kunnen ze hier even iemand of iets anders zijn, want hoe is het om een huisdier te zijn, of een boef. En misschien durven ze het ook nog in een voorstelling om te toveren, even in de spotlights staan. Waarom een theater: Ze verwerken hier lastige of juist fijne momenten, de leren zich inleven in anderen en ze leren om meer op de voorgrond te treden.

Wissel- of themahoek

Het woord zegt het al, in deze hoek is altijd iets nieuws of een nieuw thema te beleven. Op de BSO's wisselt de hoek eens in de zoveel tijd om het spelen te blijven stimuleren. Want niets is interessanter dan nieuw materiaal. Hierbij kunt u denken aan hoeken als de ontdekhoek, tandartsenhoek etc. Bij het KDV wisselt de hoek van thema, hierbij kunt u denken aan de vaste thema's (Sinterklaas, lente, Pasen ect.) Maar ook uitdagende thema's, bijvoorbeeld theater, muziek, timmerclub, de Melkweg. Verzin het maar!

Waarom een wisselhoek: Nieuwe hoeken stimuleert de ontwikkeling en geeft nieuwe energie tot spelen bij bijvoorbeeld ook de oudere kinderen. Kinderen leren hier nieuwe dingen.

4.3. DE BUITENRUIMTE

Bij Kinderopvang Midas is buiten zijn heel belangrijk. Waarom buitenspeelplaats:

Natuurbeleving, bewegen, zonlicht, frisse lucht, RUIMTE....

Van grote voetbalvelden tot aan een sprookjesachtig bos en van moestuinen tot aan een dierenrijk. In het locatie gebonden beleid kunt u lezen welke mooie plekken iedere aparte locatie tot hun beschikking heeft. Elke locatie heeft zijn eigen unieke kenmerken op het terrein en in de

omgeving waar kinderen volledig op kunnen gaan in de natuur.

4.4. SPELMATERIAAL

Er gelden een aantal voorwaarden m.b.t. de materialen:

- Er dienen genoeg materialen te zijn die verschillende soorten spel mogelijk maken.
- Er zijn materialen die van huis uit vertrouwd zijn.
- De materialen worden zo opgeborgen dat de kinderen ze zelf kunnen vinden, gebruiken en weer terugzetten. (vb. lichte, doorzichtige bakken met een label/foto van het materiaal dat er in thuis hoort)
- Er is altijd genoeg maar niet te veel materiaal aanwezig. Let er als pm'er op dat materiaal af en toe verwisseld wordt, zodat kinderen worden verrast met iets nieuws. Wij houden bij elke locatie een formulier bij om zo de voorwaarden van het spelmateriaal te blijven waarborgen. (het ZCB formulier)
- Kinderopvang Midas maakt geen gebruik van beeldschermen. De focus ligt op werken met natuurlijke materialen, samenspel en vooral veel buitenspelen. Tijdens schoolvakanties of bij bijzondere gelegenheden is er wel de mogelijkheid om doelgericht gebruik te maken van beeldschermen (bijvoorbeeld een filmpje kijken, huiswerk maken, voor georganiseerde activiteiten ect.)

Ontwikkelingsgericht

Het spelmateriaal wordt zo uitgekozen dat elk kind kan spelen op het niveau van zijn/haar eigen sociaal-emotionele, cognitieve en motorische ontwikkeling. Kinderen kiezen zelf waarmee ze spelen, we frustreren het kind niet door ze met te gemakkelijk of te moeilijk materiaal op te zadelen. Dit geldt met name voor constructiespeelgoed, gezelschapsspelletjes. Cd's en boeken/tijdschriften zijn niet gewelddadig of anderszins in strijd met onze normen en waarden. Materialen voor het sociaal-emotionele en het creatieve spel zijn niet teveel 'bedacht' en vooraf ingevuld/vormgegeven.

Vertegenwoordiging spelsoorten

- **Sociaal-emotioneel:** Gezelschapsspelletjes, sportspullen, verkleedkleden, huishoekspulletjes, poppenkast, muziek, etc.
- **Fijne motoriek:** Gereedschappen en materialen voor 'ambachtelijk' knutselen/tekenen zoals: scharen, prikpenen, naalden, garen, kleurplaten, knutselvoorbeelden (we maken een ...), bouwplaten, lijm, figuurzaag, trendy namaakdingen etc. "Ambachtelijk" knutselen/tekenen is alles, waarbij het resultaat belangrijker is dan de experimentele weg er naar toe. Er zijn vaak voorbeelden, werkwijzen, thema's* etc. Dit is ondersteunend aan creatief knutselen (handvaardigheid) mits het de activiteit van het creatief vrij knutselen (niet resultaat gericht) niet vervangt.
- **Grove motoriek:** Ballen, fietsen, skelters, buitenspeeltoestellen, vang- en gooi materiaal, behendigheidspeelmateriaal, sportspullen, cd's met dansmuziek, zandspeelgoed, etc.
- **Creativiteit:** Kosteloos materiaal, verf, klei, krijt, papier, stof, voorwerpen uit de natuur etc. Muziek, drama en dans hoort ook bij creativiteit. Ook met deze media is vrij experimenteren mogelijk. Expressie middels muziekinstrumentjes, het uitproberen van klanken en ritmes is een

creatief proces. Het aanleren van een liedje werkt aan een vaardigheid of is onderdeel van een thema zoals een sinterklaasliedje. **stemgebruik, woorden onthouden, toon houden, etc.*

- **Cognitie:** Leesboekjes, puzzeltjes, educatief materiaal. We zijn lid van de bibliotheek en zorgen voor afwisseling m.b.t. leesboekjes, voorleesboeken, en educatieve boeken.

4.5. ZORG VOOR DE RUIMTE

We leren de kinderen zorg te dragen voor hun leefruimte op de BSO.

Samen opruimen, samen gezellig maken (kerstboom op én aftuigen), zelf schoonmaken wat je geknoeid hebt, wc goed achterlaten, speelhoeken verzorgd achterlaten etc.

In de buitenruimte staat een prullenbak, géén papiertjes of lege pakjes op de grond. Vuile bekers worden op één plaats verzameld, zand blijft in de zandbak, wat er naast komt wordt aan het einde van de dag opgeveegd en terug gedaan.

Hiermee leren we kinderen betrokkenheid, sociaal gedrag (troep niet voor een ander laten liggen), verantwoordelijkheid. De inrichting van de ruimte (binnen, buiten én kastruimte) is overzichtelijk en logisch, mede door de 'thema-speelplekken', zodat het ook voor de meer chaotische kinderen mogelijk is om mede zorg te dragen voor de ruimte. Schappen zijn gelabeld en op hoogte van de kinderen.

5. ACTIVITEITEN

Bij verschillende locaties bieden wij een activiteitenprogramma aan, voortkomend uit observaties. Bij alle locaties worden er dagelijks activiteiten aangeboden. U kunt denken aan; sportactiviteiten, koken, dans, toneel, figuurzagen, thema activiteiten, boetseren, mozaïeken, en nog veel meer! Met dit unieke programma willen wij kinderen stimuleren hun creativiteit te gebruiken en kennis te maken met nieuwe materialen, kinderen en bezigheden. Kinderen zijn vrij om er wel of niet aan mee te doen. Bij de BSO'S hebben wij de voorkeur als kinderen pas na 17.15 uur opgehaald worden.

Op de KDV bieden ze activiteiten aan, aan de hand van thema's. Verschillende knutselactiviteiten, voorlezen uit boeken uit dat thema en een themahoek met allemaal verschillende voorwerpen waar ze naar kunnen kijken of aan kunnen voelen.

5.1. SPEELLEREN

BSO tijd is vrije tijd! We hebben op alle speelgebieden materialen om vrij mee te spelen. Kinderen kiezen zelf wat ze gaan doen. Soms moeten ze met iets op hun beurt wachten omdat er afgesproken is dat er maar een x aantal kinderen tegelijk in een bepaalde speelhoek kunnen spelen. Kinderen ruimen zelf op waarmee ze gespeeld hebben en het spelmateriaal wordt met zorg behandeld naar de aard van het materiaal. Dat noemen we binnen de kaleidoscoop speelleren.

5.2. SPEELWERKEN

Bij kaleidoscoop hebben we het over speelwerken als er na het observeren is gebleken dat een groep kinderen of een kind baat heeft bij het stimuleren van een bepaalde ontwikkelingsgebied. Aan de hand van die observaties bedenken we activiteiten voor een grote groep of kleine groep kinderen. Dan spreken we van een grote workshop of een kleine workshop.

Grote workshop

Al eerder hebben we genoemd dat een grote workshop bijvoorbeeld een sport of spel activiteit kan zijn. Elke maand wordt er van tevoren bekend gemaakt welke activiteit er aangeboden zal worden na een eet moment. Kinderen worden de dag zelf ook nog extra herinnerd wat we die dag zullen gaan doen. De activiteit kan ontstaan zijn, omdat we bijvoorbeeld na meerdere observaties hebben gezien dat een bepaalde groep kinderen nog niet heel goed samen kunnen spelen terwijl dat wel past bij hun leeftijd. Dan zullen we een activiteit doen die daarop is gericht.

Kleine workshop

Voor de kleine groep kan er bijvoorbeeld een activiteit worden bedacht die belangrijk zijn voor de ontwikkeling voor een kleine groep kinderen. Bijvoorbeeld bij het veters strikken of het sorteren van kleuren, dan kunnen we een kleine activiteit uitvoeren die deze ontwikkeling stimuleert. Deze

wordt dan met een pm'er of stagiaire uitgevoerd. Ook knutselactiviteiten kunnen na een observatie ontstaan, zo kan het zijn dat veel kinderen graag plakken. En het is bijvoorbeeld herfst, dan zullen wij daarop inspringen door te gaan plakken met veel verschillende herfstmaterialen op allerlei verschillende manieren.

Vooruitkijken-speelwerken-terugkijken

Naast een duidelijk en overzichtelijk dagschema is het ook belangrijk dat de rust tussen de activiteiten door goed wordt bewaakt. Dat kinderen niet worden opgejaagd van thema naar thema. Met voldoende rust creëer je zorg en aandacht voor elkaar. Bij het dagschema van Kaleidoscoop wordt aan het einde van elke activiteit teruggekeken. Er wordt gekeken naar het spelen en de gebeurtenissen hierbij.

Verveling

De ervaring van 'je een poosje vervelen' zien wij ook als een leerervaring. Daaruit komt voort 'zelf initiatief nemen', 'zelf iets bedenken' om te gaan doen. Zo leren kinderen zichzelf vermaken. Onze 'hangplek' is geschikt om de 'verveelervaring' te beleven, er is ook genoeg ruimte tussen de speelhoeken in om wat doelloos rond te lopen. Zo verstoort het geen spel van anderen.

Het gebied van activiteiten rondom creativiteit biedt goede mogelijkheden, geeft tastbare verhalen en daar maken we gebruik van. We kunnen ze vastleggen/bewaren. (Foto's, plakboeken, video etc.)

6. GROEN

Kinderopvang Midas is op alle locaties 'groen'. Maar wat betekent dat?

Alle pedagogisch medewerkers op verschillende locaties hebben affiniteit met natuur om de natuurbeleving bij kinderen te stimuleren. Onze pedagogisch medewerkers zijn zich zeer bewust van hun eigen reacties op kleine beestjes en natuur. Ze zijn niet vies van wat modder en bij een regenbuitje schuilen ze met de kinderen onder een boom. Deze boodschap komt ook bij de kinderen over en we hopen ook bij de ouders. Tijdens het buitenspelen prikkelen de pedagogisch medewerkers de kinderen meer van de natuur te ontdekken en te gebruiken tijdens hun spel. Naast de waarde die het heeft kinderen met de natuur vertrouwd te maken heeft dit nog een functie: ook de motoriek, de sociaal-emotionele, de zintuiglijke en de cognitieve ontwikkeling bij de kinderen worden door doelgerichte spelinteracties in de natuur gestimuleerd.

6.1. GROENE LOCATIES

Kinderopvang Midas is dus groen in hart en nieren, maar de groene locaties van Kinderopvang Midas zijn toch even wat anders. We hebben een groene BSO in Haarlem Noord 'BSO Menno Simonsz' en een Groene Kinderopvang in Vijfhuizen 'KDV 't Wolfje'. Bij beide locaties besteden ze extra veel aandacht aan natuurbeleving. De locaties hebben materiaal om de natuur nog verder mee te kunnen onderzoeken. Voor buiten zijn dat bijvoorbeeld potloepen, zuigpotjes, terrariumbakjes, verzamelbakken, zoekkaarten en niet te vergeten een aantal (regen)tuinbroeken/regenpakken en laarzen. Voor binnen hebben we onder andere leuke prentenboeken die met de natuur te maken hebben en verschillende spelletjes met beestjes. Als kinderen een keer nat of vies worden vinden we dat niet erg: lekker spelen is belangrijker. Aan de ouders wordt daarom gevraagd om reservekleding en laarzen mee te nemen. We gaan iedere dag naar buiten, slecht weer bestaat niet, slechte kleding wel. Omdat de groepen kinderen buiten door elkaar lopen en met elkaar spelen, hanteren de begeleiders vaste regels voor alle kinderen. In het locatie gebonden beleid kunt u hier meer over lezen.

Veiligheid

Door het werken met een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid houden wij onze omgeving veilig. Een spannende uitdagende omgeving is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen, er moet wat te ontdekken en te ondernemen zijn. Het hoort bij onze visie dat wij de kinderen de ruimte geven om te ontdekken en om eigen activiteiten te ontplooiën. Echter wanneer je in een boom mag klimmen, kun je er een keer uitvallen. En wanneer je op boomstammen mag klauteren, zal je een keer uitglijden. Wanneer je echter niet mag leren klimmen zijn de gevaren veel groter als je voor het eerst een boom in gaat, juist omdat je er nooit mee hebt leren omgaan. En als je nog nooit ervaren hebt dat boomstammen glad zijn als ze nat zijn, kun je door roekeloos

geklauter heel gek terecht komen. Wij vinden het belangrijk niet alle risico's weg te halen, maar de kinderen op verantwoorde wijze te leren omgaan met aanvaardbare risico's. Kinderen die veel ervaringen mogen opdoen zullen vaak handiger zijn en de mogelijke, aanvaardbare risico's beter kunnen in schatten.

6.2. KDV 'T WOLFJE

Wij hebben een groot oppervlak aan buitenruimte voor de kinderen. Deze is ingericht met o.a. groene speelnatuur, een dierenweide en een moestuin, zodat kinderen volop kunnen genieten van vrijheid, buitenspel, uitdaging, dieren en natuur. De kinderen kunnen rennen, stoeien en gillen zonder dat dit storend is. Paden en pleintjes van verschillende steentjes zorgen voor interessante loop- en fietsroutes waar de kinderen de ruimte kunnen ontdekken en met verschillende materialen kunnen kennismaken. Door het gebruik van verschillende planten, (fruit)bomen, gras en struiken beleven de kinderen actief de natuur en haar vier seizoenen mee. Kinderen kunnen en mogen spelen naast en in de struiken vol verschillende verstop- en klimplekken, met de kruiden met hun verschillende geuren en met het zand uit de zandbak. De regenpijpen zorgen na een regenbui voor spannende druppels die van boven komen en de stenen worden nat en glibberig. Ook zijn er boomstronken en –stammen om overheen te klimmen, ervanaf te springen of tussen de vermolmde schors kleine beestjes te ontdekken. Bij KDV 't Wolfje houden ze in het logboek een fotoverslag bij over onze natuur avonturen.

Buiten beschikt KDV 't Wolfje over buitenbedjes. Buiten slapen komt de gezondheid ten goede, zeker voor kinderen met luchtwegaandoeningen. Bovendien komen veel kinderen gemakkelijker tot rust en slapen langer door dan binnen. Uiteraard worden de kinderen passend aangekleed voor het slapen in de buitenlucht. Wij vragen ouders hier toestemming voor tijdens het intakegesprek.

Op Locatie KDV 't Wolfje is er een dierenweide. Kinderopvang waarbij kinderen contact hebben met dieren biedt veel voordelen. Uit onderzoek blijkt dat het hebben van dieren kinderen weerbaarder maakt en psychische klachten kan voorkomen. Dit komt voornamelijk door het gevoel van sociale ondersteuning, een levend wezen waaraan je verhalen kunt vertellen; een onvoorwaardelijke vriend. Dieren beïnvloeden ook de sociale ontwikkeling van kinderen: zij bieden gespreksstof en kinderen zoeken sneller toenadering als er een dier bij betrokken is, omdat een dier niet oordeelt. Ondanks de angst voor allergieën heeft fysiek contact met dieren een positieve invloed. Het aaien van een dier werkt rustgevend en kan zelfs de hartslag en bloeddruk verlagen. Bij het aaien komt oxytocine vrij, dat zorgt voor een mogelijkheid tot binding. Kinderen worden weerbaarder door de omgang met dieren.

Op locatie KDV 't Wolfje kunt u ons complete handelsplan "Dieren in de kinderopvang, omgang en risico's" bekijken.

6.3. BSO MENNO SIMONSZ

Bij BSO Menno Simonsz gaan ze meestal naar het park. De kinderen hebben wel een basis waar ze eerst samen gaan drinken en eten en als energie binnen is gehaald, kunnen ze erop uit. Alleen als het code oranje of rood is laten ze zich tegenhouden.

7. DE GROEP

Bij kinderopvang Midas vinden wij het van tevoren afspraken maken over indeling van de groep en de groepsregels belangrijk voor de veiligheid en ontwikkeling van de kinderen. In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de groep over het algemeen is ingedeeld. Elke locatie heeft daarnaast dan ook nog de locatie gebonden indelingen en regels die terug te vinden is in het aanvullen pedagogisch beleid van iedere locatie.

7.1. GROEPSREGELS

De pm'ers bij Kinderopvang Midas geven net als ouders normen en waarden door aan de kinderen. Zij kunnen zowel verbaal als non-verbaal laten weten welk gedrag zij goed- of afkeuren. De normen en waarden zijn gericht op de visie van Kinderopvang Midas.

Normen en waarden die kinderopvang Midas belangrijk vinden zijn onder andere:

- ◇ We doen elkaar geen pijn
- ◇ We maken het weer goed met een ander als je iets vervelends hebt gedaan of gezegd door bv. sorry te zeggen of een knuffel te geven
- ◇ We helpen elkaar, bijvoorbeeld met de jas dicht maken vragen als je iets wilt hebben
- ◇ We ruimen op na het spelen
- ◇
- ◇
- ◇ We houden rekening met de tafelmanieren (van alles wat proeven, aan tafel blijven zitten)

Algemene regels

- ◇ Samen spelen, samen delen.
- ◇ We luisteren naar elkaar.
- ◇ Als het spel het toelaat kunnen anderen altijd meedoen.*
- ◇ Stop, hou op als ik dat zeg.
- ◇ We doen elkaar geen pijn met woorden of daden.
- ◇ Probeer met elkaar problemen op te lossen, lukt het niet? Vraag dan om hulp.
- ◇ Niemand speelt de baas, iedereen is gelijk.

Tijdens het binnenspelen

- ◇ Binnen lopen en spelen wij rustig.
- ◇ Eerst opruimen voordat je iets anders gaat doen.
- ◇ Wij lopen niet met schoenen over de matten.
- ◇ Een bank of ligkussens is om op te zitten of te liggen, zodat we even lekker uit kunnen rusten.

Tijdens het buitenspelen

- ◇ Wij spelen op het afgesproken gebied van het terrein. (bij het aanvullend beleid dan benoemen welk gebied dit betreft)
- ◇ Een klimrek is om op te klimmen, een omheining of attributen zoals een tribune of tafels niet.
- ◇ Wij gaan netjes om met het buitenspeelgoed.
- ◇ Is iets toch per ongeluk kapot gegaan, geef dit aan bij de pm'er.

In de gang

- ◇ Wij spelen niet in de gang.
- ◇ Doe je jas of tas op de juiste plek.
- ◇ Zet je schoenen netjes onder je jas.

Op het toilet

- ◇ Op een wc gaan we zitten.
- ◇ Klaar? Doortrekken maar!
- ◇ Handen wassen na het plassen.
- ◇ Hou de wc schoon, dat is toch heel gewoon.
- ◇ Per ongeluk iets gemorst? Kan gebeuren, vertel het aan de juf of meester.

Tijdens het eten

- ◇ Voor het eten handen wassen.
- ◇ Eerst een broodje hartig beleg.
- ◇ Wij zitten rustig aan tafel.
- ◇ Een bord, beker en mes zijn geen speelgoed

** Bij dammen is het duidelijk dat drie teveel is, soms is het minder duidelijk... Bijvoorbeeld: twee kinderen in de huishoek die helemaal in hun spel zitten kunnen ook terecht verlangen met zijn tweeën het spel af te maken. Ook een project in de zandbak kan zo op gang zijn, compleet met planning etc. Dat de drie kinderen niet zitten te wachten op een vierde die het viaduct heel ergens anders wil hebben... Dit begeleiden we als pm'er. Ook op KDV kan een hoek te vol zitten, hierbij is het de taak van de pm'er om dit te bewaken en in goede banen te leiden. (Bijvoorbeeld: we leren kinderen de ander op een goede manier te vertellen: 'We willen het spel graag samen afmaken', zodat de ander het niet als persoonlijke afwijzing hoeft te voelen. Bijvoorbeeld in de ik- of wij-vorm. Afwijzing vanwege gedrag is soms onvermijdelijk zoals in geval van: de baas spelen, flauw doen e.d.,*

hier leren kinderen van) We leren kinderen om hulp te vragen zodra niet duidelijk wordt of 'het niet mee kunnen doen' te maken heeft met de groepsregel 'niet verstoren' en 'privacy'.

De groepsregels zijn aanwezig in de ruimte of wordt vaker herhaald. Bij twijfel in een bepaalde situatie, kunnen we altijd samen gaan kijken of een van de groepsregels een aanwijzing geeft hoe iets opgelost kan/moet worden. Met de kinderen en/of de pm'ers evalueren we regelmatig de zin van de groepsregels.

7.2. DE BASIS- OF STAMGROEP

Kinderopvang Midas heeft de groepen onderverdeeld in stamgroepen (kinderdagverblijf) en basisgroepen (buitenschoolse opvang). Hieronder leggen we uit wat dat betekent voor de groepsindelingen. In het locatie gebonden beleid wordt er benoemd welke groepen met aantallen er op die locatie zijn en hoe de overgang van de ene naar de andere basis- of stamgroep in de praktijk eruitziet.

STAMGROEP

Een stamgroep is een vaste groep kinderen in de dagopvang met een eigen groepsruimte. Een kind maakt in de week gebruik van hooguit 2 verschillende groepsruimten. Bij activiteiten kunnen kinderen de stamgroep verlaten. De maximale grootte van de stamgroep wordt dan tijdelijk losgelaten.

Hoe groot de stamgroep is, hangt af van de leeftijd van de kinderen in de groep. Hoe ouder de kinderen zijn, hoe groter de stamgroep kan zijn. In bijlage 1. onderdeel a van het Besluit kwaliteit kinderopvang staat hoe groot de stamgroep mag zijn.

De beroepskracht-kindratio wordt berekend op basis van de stamgroep.

BASISGROEP

Basisgroepen op een buitenschoolse opvang (bso) hebben geen eigen groepsruimte. Kinderen maken gebruik van verschillende ruimtes.

Hoe groot de basisgroep is, heeft te maken met de leeftijd van de kinderen. Hoe ouder de kinderen in de basisgroep zijn, hoe groter de basisgroep mag zijn. De maximale grootte van een basisgroep staat in bijlage 1. Onderdeel b van het Besluit kwaliteit kinderopvang.

De beroepskracht-kindratio wordt berekend op basis van de basisgroep.

BSO Midas hanteert verticale groepen waar er maximaal 22 kinderen tegelijk bij elkaar zitten en op de rustigere dagen.(locatiegebonden beleid worden hierop aangepast. Nog in aanpassing)

Bij de VSO (alleen aanwezig op BSO EDO) hebben we een verticale groep van maximaal 8 kinderen en twee scholen.

Als de kinderen uit school komen eten ze fruit met de kinderen van hun basisgroep die op dezelfde tijd uit school komen. Bij de meeste locaties is dat het geval, behalve bij BSO EDO. Hier komen de kinderen van meerdere scholen met verschillende tijden. Op elke locatie beginnen de kinderen in (een deel van) hun basisgroep en gaan daarna buiten spelen. Dat biedt onder andere de gelegenheid om kinderen van andere scholen in een veilige situatie te leren kennen.

7.3. DE MENTOREN

Het is belangrijk dat een kind zich geborgen en veilig voelt op de groep. Elk kind krijgt op het KDV en de BSO een vaste mentor toegewezen. Dit staat geregistreerd in onze app 'mychapp' bij de gegevens van het kind. De ouder krijgt te horen wie de mentor is bij de intake en het kind krijgt dit bij de wendagen te horen. Deze mentor zal de ontwikkeling van uw kind nauwlettend in het oog houden en u krijgt twee keer per jaar de gelegenheid om hierover in gesprek te gaan.

7.4. CLUSTEREN

In vakantieperioden is het mogelijk dat BSO-locaties samengevoegd worden. In die situatie kiezen we, afhankelijk van het totaal aantal kinderen dat wordt opgevangen, voor samenvoegen in een verticale groep of in de leeftijdsgebonden groepen. Waarbij, afhankelijk van het aantal kinderen, de maximale groepsgrootte wordt aangehouden; d.w.z. bij een verticale groep maximaal 22 kinderen, bij horizontale groepen met kinderen onder de 7 jaar maximaal 20 kinderen en boven de 7 jaar maximaal 22 kinderen. Bij elke groep staan dan 2 gediplomeerde medewerkers. Aan ouders wordt gevraagd de kinderen zelf te brengen en op te halen op de samengevoegde locatie. Lukt dit niet dan zullen wij, incidenteel, kinderen ophalen en terug, naar huis, brengen.

Welke locaties tijdens de vakantieperiodes samenvoegen staat in het locatiegebonden beleid van de locatie waar uw kind wordt opgevangen.

7.5. BEGELEIDER – KIND RATIO

Kinderopvang Midas hanteert bij de verticale groepen op de BSO (kinderen van 4 tot en met 12) 1 beroepskracht op 11 kinderen. Bij de Groene BSO is dit 1 beroepskracht op 8 kinderen. Voor openen, sluiten en pauzemomenten is het principe ingesteld dat er altijd 1 pedagogisch medewerker aanwezig is met ondersteuning van een stagiaire of bekende volwassenen/vrijwilliger. (3 uursregeling)

Leidinggevende zijn regelmatig op de groep en altijd telefonisch bereikbaar.

Groepen worden samengevoegd als er maar één pedagogisch medewerker, zonder ondersteuning, van een stagiaire of bekende volwassenen/vrijwilliger aanwezig is.

3 uurs-regeling

Tijdens lange dagen mag er even afgeweken worden van het BKR. Dat wil zeggen dat er tijdelijk een begeleider op iets meer kinderen mag staan dan gebruikelijk. Deze wordt voornamelijk ingezet bij pauzes en bij inloop en ophaalmomenten van de kinderen. Bij KDV wordt daar uiteraard wel nog altijd rekening gehouden met het vierogen principe. Voor de exacte verdeling van de groepen verwijzen we jullie door naar het aanvullend pedagogisch beleid per locatie.

7.6. STAGIAIRES

Binnen de organisatie kunnen op alle locaties stagiaires werken, zowel BOL (Beroeps Opleidende Leerweg) als BBL (Beroepsbegeleidende Leerweg) stagiaires. Hieronder leggen we uit hoe zij ingezet worden en hoe ze worden begeleid.

BOL-stagiaires

BOL-stagiaires staan altijd boventallig op de groep. Zij zullen zich ook voorstellen aan de ouders als BOL-stagiaire, opdat u weet dat zij nog aan het leren zijn. Een BOL-stagiaire mag in het 2e en 3e jaar (deels) formatief worden ingezet op de eigen locatie. Alleen tijdens ziekte van een collega en in schoolvakanties.

BBL-stagiaires

De BBL-stagiaire heeft een arbeidscontract en gaat één dag in de week naar school. De stagiaire heeft een vaste praktijkbegeleider met minimaal haar/zijn niveau. Na verloop van tijd mogen zij steeds zelfstandiger werken en mogen ook verantwoordelijkheid over kinderen krijgen. De fasegewijze verzelfstandiging staat vast en maakt onderdeel uit van de CAO Kinderopvang en leggen we hieronder uit:

BBL'ers worden in de eerste fase van hun opleiding (de fase wordt bepaald door de stagebegeleider op locatie in overleg met school en heeft geen directe relatie met het leerjaar) voor 40% formatief ingezet. De tweede fase is dit voor 80% en in de derde fase is dit volledig. Daarbij staan zij nooit zelfstandig op de groep maar uitsluitend in het bijzijn van minimaal 2 gediplomeerde collega's. Zodra stagiaires formatief ingezet worden zullen we een inzetbaarheidsverklaring opstellen samen met de mentor van de opleiding en de praktijkbegeleider.

De werkzaamheden van elke stagiair BBL en BOL richten zich in de eerste periode op het verrichten van ondersteunende werkzaamheden (b.v. fruit klaarmaken, afwassen, crackers smeren e.d.), het leren kennen van de organisatie (ook eens meedraaien op een andere groep), het leren functioneren in een team en het organiseren van activiteiten voor kleine groepjes of individuele kinderen. Hierbij wordt natuurlijk ook rekening gehouden met de opdrachten die door school aan hen verstrekt worden.

Stagebegeleiding

De stagebegeleiding vanuit Kinderopvang Midas wordt per stagiair geregeld. Eén van de collega's op de betreffende locatie, die regelmatig met de stagiair werkt en die minimaal een opleiding van gelijk niveau, maar liefst hoger, heeft afgerond, zal de stagiair begeleiden. De mate van zelfstandig werken wordt door de stagebegeleider regelmatig geëvalueerd en zal ook onderwerp van gesprek zijn bij het werkoverleg. Werkt een stagiair op twee locaties dan zal er minimaal 1x per telefonisch overleg zijn tussen beide stagebegeleiders daarbij de o.a. besproken worden of de formatieve inzet op gelijk niveau wordt ingeschat. Bij twijfel wordt gekozen voor de laagste optie. De stagebegeleider onderhoudt ook de contacten met de opleiding. Indien noodzakelijk of gewenst zijn de eigenaren van Kinderopvang Midas, beiden afgestuurd pedagoog, beschikbaar voor overleg en/of advies.

7.7. VEILIGHEID

Bij kinderopvang Midas hebben we per locatie een risico-inventarisatie die meerdere keren wordt geëvalueerd tijdens de vergaderingen. Hierin wordt beschreven welke risico's er zijn op de groep

en wat we doen om de risico's te beperken. Dit is per locatie beschreven in het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid.

7.8. PEDAGOGISCH COACH EN BELEIDSMEDEWERKER

Bij kinderopvang Midas hebben wij een pedagogisch coach en beleidsmedewerker. Emmy heeft als functie pedagogisch coach en is trainer kaleidoscoop en Gerlin is pedagogisch coach en beleidsmedewerker.

De pedagogisch coach en beleidsmedewerker is er om de pedagogische kwaliteit te waarborgen samen met de pm'ers. De coach stimuleert de al aanwezige kwaliteiten van de pm'ers op de werkvloer aan de hand van het ZCB en Video interactiebegeleiding (VIT)

Hieronder ziet u hoeveel uren er minimaal wordt besteed aan de coaching en het beleid. Voor meer informatie over de inzet en verdeling van deze functie, verwijzen we u naar het pedagogisch coach en beleidsplan van Kinderopvang Midas.

Naam locatie	Uren beleidsmedewerker	Uren pedagogisch coach per jaar	Totaal	Coach	Beleids-medewerker
BSO de Talenten	50	20	70	Emmy	Gerlin
BSO de Dolfijn	50	20	70	Emmy	Gerlin
BSO Menno Simonsz	50	20	70	Gerlin	Gerlin
BSO EDO	50	30	80	Gerlin	Gerlin
BSO DSOV	50	20	70	Emmy	Gerlin
KDV 't Wolfje	50	40	90	Gerlin	Gerlin
BSO Wijs	50	20	70	?	Gerlin
BSO Don Bosco	50	20	70	?	Gerlin
Totaal	400	190	590		

8. OPVANGDAGEN

Vanuit huis of vanuit school kom je aan op de opvang. En bij ons is het zowel op KDV als op de BSO, echt thuiskomen. Kinderen tot vier jaar worden ontvangen op KDV in een huiselijke sfeer. Waar ze lekker verder kunnen spelen of juist even lekker rustig wil lezen met een pm'er.

Kinderen vanaf vier jaar, halen we uit school. Ze zien een bekende pm'er op hen wachten met iets herkenbaar van Kinderopvang Midas.

Naar de scholen die niet op loopafstand liggen van de BSO gaan pm'er de kinderen halen met een busje. De kinderen die naar de BSO lopen kunnen al wat uitdollen, binnen de regeltjes die de pm'er heeft voor de wandeling: 'samen oversteken', 'stoppen bij de hoek', 'contact houden met pm'er' etc.

We verwachten van de kinderen, vanwege de verkeersveiligheid, absolute gehoorzaamheid.

Sanctie: naast de pm'er naar de BSO wandelen.

Over de oudere kinderen kunnen afspraken zijn over zelf naar de BSO lopen/fietsen, of met een vriendje van school oplopen. Zulke afspraken zijn met ouders en kinderen schriftelijk vastgelegd.

'Thuiskomen' op de BSO begint met lekker uitdollen, samen aan tafel iets drinken en eten, zich welkom voelen. We begroeten elkaar. Kinderen kunnen vertellen (moeten niet) over wat hem/haar bezighoudt of wat ze meegemaakt hebben. Behoeften verschillen individueel. Ieder krijgt de gelegenheid en we luisteren naar elkaar. Daarna kiezen kinderen wat ze willen gaan doen en met wie. (vooruitkijken)

Op schoolvrije dagen worden kinderen gebracht door hun ouders/verzorgers en begint de dag met vrij spelen. Het begroeten en ontvangen, kortom het kind welkom en gezien te laten voelen, krijgt nadrukkelijk aandacht.

Zodra kinderen opgehaald worden kan er verwarring zijn over wie nu de autoriteit is, ouder of pm'er.

We spreken af met ouders en kinderen dat zodra mama of papa er weer is, zij weer de leiding over hen hebben. Ouders zijn op de hoogte van gewenst gedrag rondom opruimen, gedag zeggen, schoenen/jassen aandoen etc.

Ook het afscheid nemen (oogcontact, handje geven...tot de volgende keer) krijgt nadrukkelijk aandacht van ons als pm'er.

Soms kan er aanleiding zijn om individueel met ouders en kind af te spreken dat de autoriteit bij de pm'er ligt tot ouder en kind buiten staan. Hier houden we ons (én ouders én kind) dan consequent aan i.v.m. het welzijn van het kind (duidelijkheid), groep en organisatie.

8.1. EXTRA OPVANGDAGEN

We beschouwen ons als een open en toegankelijke kinderopvangorganisatie. Binnen dezelfde maand is in overleg met pm'er en ouders, binnen de regels rondom pm'er-kind ratio, mogelijk om flexibel opvang af te nemen, extra dagen in te kopen, te wisselen of om een vriendje mee te nemen naar de BSO.

De ouders/verzorgers van het vriendje moeten altijd akkoord geven voor het bezoek aan de BSO. Zij gaan hiermee akkoord met onze algemenvoorwaarden zoals beschreven op www.kinderopvangmidas.nl

8.2. VAKANTIEOPVANG

Tijdens de vakanties werken wij met een uitdagend thematisch programma. Ouders en kinderen worden hiervan op de hoogte gesteld door middel van mailing en door het presenteren van de activiteitenkalender op de groep.

In de vakantie of op schoolvrije dagen maken we regelmatig een uitstapje. Bij de keuze van het soort uitstapje kijken we naar de leeftijden, interessegebieden, de mogelijkheid om het met de bestaande personeelsbezetting te kunnen zorgen voor een veilige organisatie ervan. Voorbeelden: kinderboerderij met de kleinsten, zwembad met de groten die al kunnen zwemmen. Sommige musea hebben aan alle leeftijden iets te bieden.

We nemen brood en drinken mee en 'picknicken' op zo'n dag.

8.3. WENDAGEN

Om een kind een veilig, vertrouwd en geborgen gevoel te kunnen geven is het van belang dat het kind op een rustige en geleidelijke manier went aan Kinderopvang Midas of aan de BSO van kinderopvang Midas.

De wenperiode begint met een kennismakingsgesprek. In dit gesprek wordt informatie gegeven over algemene regels en pedagogische opvattingen van Kinderopvang Midas. En ook zullen ze hier te horen krijgen wie hun mentor is. Daarna volgen twee korte wemmomenten op de groep, lettend op de BKR.

Bij deze wemmomenten zorgen we ervoor dat de kinderen de groepsregels hebben gehoord en weten waar ze alles kunnen vinden.

De overgang naar de basisschool en BSO

Voor bijna 4-jarigen komt er een spannende tijd aan. Ze gaan van KDV naar een BSO en ze gaan naar school. Voordat ze naar de BSO en school gaan, mogen ze eerst nog een paar keer wennen. De begeleiders praten hier met het kind over en de laatste keer dat het kind op Kinderopvang Midas is, wordt het afscheidsfeest gevierd.

Wij vinden het belangrijk om een goede overdracht te doen naar de basisschool en de BSO's waar ze naar toe gaan. Daarom zullen de pm'ers, als wij toestemming hebben van de ouders, aan de hand van de observatielijsten van KIJK. Dit doen we door het formulier aan ouders mee te geven in een envelop met de vraag dit te delen met de BSO en basisschool. Zo kent de BSO en de school de kinderen al enigszins, voordat ze op de groep of in de klas komen. Natuurlijk kunnen wij, met toestemming van de ouders, een mondelinge toelichting geven op de overdracht.

8.4. PAKKETTEN

Voor de kinderopvang is er één soort pakket.

Voor de BSO daarentegen heb je de mogelijkheid om te kiezen voor een 52 weken pakket, dat is inclusief de vakantie weken, maar ook kan je ervoor kiezen om een 40 weken pakket te nemen. Dan zit er geen vakantiedagen in het pakket. Dit is bijvoorbeeld prettig voor mensen die ook niet hoeven te werken in de vakantieweken.

8.5. ETEN OP DE GROEP

Bij Kinderopvang Midas zorgen wij voor drinken en eten. Hebben kinderen allergieën dan kijken we samen hoe ook zij mee kunnen eten met ons.

Belangrijk bij ervaringen rondom eten:

- ◇ Zorg, aandacht
- ◇ Plezierig, gezellig
- ◇ Hygiëne, kwaliteit

Zorg en aandacht

Eten is een heel belangrijk terugkerend aspect in ons dagelijks leven. We voeden ons lichaam zodat het alle prestaties, die gevraagd worden van het lichaam, kan leveren. Daarom vinden we het nodig dat de grote of kleine maaltijd met aandacht genuttigd wordt. Om dat met een grote groep kinderen, met verschillende eetgewoontes van huis uit, goed te laten verlopen hanteren we een aantal basisregels die kinderen helder maakt wat er verwacht wordt.

- ◇ We eten aan tafel, allemaal tegelijk.
- ◇ We schrokken niet, we gebruiken bord en bestek (soms nog met wat hulp van de pm'er), behalve wanneer we picknicken. We proberen op te eten wat we op ons bord hebben genomen, we storen anderen zo min mogelijk bij het eten. Pm'er scheppen hiervoor de individuele voorwaarden.
- ◇ We leren de kinderen met zorg de tafel te dekken, en laten ze daarin meehelpen. Ook bij het afruimen wordt geholpen door de kinderen.

Plezierig en gezellig

- ◇ Kinderen krijgen een keuzemogelijkheid in wat ze eten, wel eerst hartig, dan zoet.
- ◇ Pm'er zorgen dat ze de tijd hebben, voorkomen stress rondom eten.
- ◇ Positieve benadering van de kinderen met hun eigen eetgedrag.
- ◇ De maaltijd hoeft niet vlug, maar duurt ook niet te lang.
- ◇ Er wordt gekeken naar wat een kind naar zijn aard kan opbrengen m.b.t. aan tafel zitten. Een supervlug, hyperactief kind te laten wachten op de laatste treuzelaar kan te moeilijk zijn. Het begin en het eind van de maaltijd kan ook gemarkeerd worden met een liedje, waarna de treuzelaar nog even dooreet. (als hij wil)
- ◇ Kinderen bepalen zelf, leren zelf de hoeveelheid inschatten van wat ze op kunnen. Het kind leert zo luisteren naar zijn lichaam.

- ◇ We laten kinderen niet 'overeten', we hebben een maximum aan de hoeveelheid boterhammen per maaltijd. (voorkomen wedstrijdje wie het meest op kan en bestrijding overgewicht.)

Hygiëne en kwaliteit

- ◇ Kinderen en pm'er wassen hun handen voor en na het eten. Wat op de grond is gevallen wordt niet meer opgegeten.
- ◇ Ieder eet van zijn eigen bord, drinkt uit zijn eigen beker, niet van het mes likken.
- ◇ We geven kwalitatief goede voeding: volkorenbrood, vers fruit, beperkt suikers en vet.
- ◇ We houden rekening met individuele diëten en principes zolang het niet de kosten opdrijft en hanteerbaar is in een groep. Ouders kunnen altijd eventueel noodzakelijke dieetvoeding meegeven. Wassen hun handen voor en na het eten.

8.6. VOEDINGSBELEID

Tijdens het letten op de belangrijke ervaringen rondom het eten houden wij altijd rekening met de gezondheid van de voeding. Gezonde voeding draagt bij aan een goede ontwikkeling van je kind. Daarom volgen wij de adviezen voor de kinderopvang van het Voedingscentrum. Dat betekent onder andere dat wij:

- ◇ Vooral producten uit de [Schijf van Vijf](#) aanbieden.
- ◇ De hoeveelheid zout, suiker en verzadigd vet die kinderen binnenkrijgen beperken, en zorgen dat ze voldoende vezels binnenkrijgen.
- ◇ Feestjes gezond vieren. Daarom vragen we aan ouders om traktaties klein en niet te calorierijk te maken. Niet-eetbare traktaties zijn een leuk alternatief.
- ◇ Ons houden aan vaste eetmomenten, waarbij we rustig aan tafel eten. Onze medewerkers eten samen met de kinderen, begeleiden ze bij de maaltijd en hebben een voorbeeldfunctie.
- ◇ Voor baby's een eigen voedingsschema gebruiken, dat we met de ouders/verzorgers afstemmen. We stemmen ook het geven van de eerste hapjes af.

8.7. VERJAARDAGSBELEID

Er is er een jarig hoera, hoera... Dat kun je wel zien dat is....

We zorgen er op elke locatie voor dat de jarige jet of jarige job zich jarig voelt en in het zonnetje wordt gezet. Dit doen we lettend op de hierboven genoemde adviezen van het voedingscentrum. Nieuwsgierig geworden hoe we dit doen? Kijk in het locatie gebonden beleid van desbetreffende locatie.

9. TOT SLOT

Dit algemeen pedagogisch beleid is een afspiegeling van de werkwijze op onze groepen. We laten ons graag inspireren door wat er zoal op pedagogisch gebied aan visies en werkwijzen worden ontwikkeld. Daarom is pedagogisch beleid cyclisch gebeuren, bij teamvergaderingen wordt ieder hoofdstuk een keer besproken zodat ieder jaar het hele pedagogisch beleid aan bod komt. Zo blijft het een beleid dat echt correspondeert met de werkwijze en werkstijl van de pm'er op de groep. In dit beleid is volop aandacht besteed aan de matrix die de GGD's aanreiken, waarin de resultaatgebieden staan die vertegenwoordigd horen te zijn in het

pedagogisch beleid.

Om het geheel leesbaar en werkbaar te maken is (t.a.v. de vorm) gekozen om uit te gaan van concrete activiteit-soorten, 'ontwikkelingswerkzaamheden', organisatiekeuzes. Er is ruimte genomen voor de eigen visie van het team op het kind. Het pedagogisch beleid is naar onze mening een plan dat daadwerkelijk gebruikt hoort te worden en daartoe moet uitnodigen. Daarom kiezen we voor het beschrijven van concrete werkgebieden voor een nieuwe of inval pm'er, net van de opleiding, zijn concrete hoofdstukjes heel toegankelijk en interessant, leesbaar. Het geeft herkenning in de werksituatie, blijft dus hangen, wordt actief toegepast in het werk. Ook voor ouders biedt dit leesbare beleid een concreet inzicht in de manier waarop er met hun kind omgegaan wordt.

Met het kiezen van de vorm is dus als prioriteit gekozen: 'een beleid waarmee gewerkt kan worden'. Alle tekst is gescreend op aanwezigheid van de competenties en werkgebieden zoals omschreven wet- en regelgeving

